

KARIJOEN KUNTA

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma 2020-2022

KARIJOKI
turvallista kasvaa

Kunnanhallitus 9.12.2019
Kunnanvaltuusto 16.12.2019

1	TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT.....	5
1.1	Yleinen taloudellinen tilanne	5
1.2	Kuntien talous	5
1.3	Karijoen kunta	7
1.4	Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan	7
1.5	Väestö ja työpaikat	8
1.6	Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet	11
1.7	Rakenne, sitovuus	14
1.8	Hankintaoikeudet	14
2	TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET	16
2.1	Kunnanhallitus	16
2.1.1	Vaalit	16
2.1.2	Yleinen hallinto	16
2.1.3	Keskustoimisto	19
2.1.4	Elinkeinoelämän kehittäminen	19
2.1.5	Sosiaali- ja terveyspalvelut	22
2.1.6	Ammatilliset oppilaitokset	24
2.1.7	Kansalaisopisto	24
2.1.8	Musiikkiopisto	25
2.1.9	Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus	25
2.1.10	Työllisyystyöt	26
2.1.11	Asiointiliikenne	26
2.1.12	Maatalouspalvelut	27
2.1.13	Konserniyhtiöt	27
2.2	Vapaa-aikalautakunta	28
2.2.1	Kirjastopalvelut	28
2.2.2	Kulttuuripalvelut	29
2.2.3	Liikunta ja nuorisopalvelut	29
2.3	Kasvatus- ja opetuslautakunta	32
2.3.1	Opetustoimen hallinto	32
2.3.2	Peruskoulut	32
2.3.3	Yhteiset koulut	33

2.3.4	Varhaiskasvatus.....	34
2.4	Tekninen lautakunta.....	36
2.4.1	Rakennusvalvonta	36
2.4.2	Pelastustoimi	37
2.4.3	Tekninen hallinto.....	37
2.4.4	Yleiset työt.....	38
2.4.5	Kiinteistöt	38
2.4.6	Tukipalvelut	39
2.4.7	Vesihuolto.....	41
3	LIITTEET	42
3.1	Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma	42
3.2	Karijoen kunnan tuloslaskelma	43
3.3	Talousarvio investoinneista.....	45
3.4	Rahoituslaskelma	47
3.5	Henkilöstösuunnitelma	48
3.6	Investointisuunnitelma.....	49
3.7	Meno / tuloyhdistelmä.....	50
3.8	Investoinnit ja rahoitus.....	51
3.9	Lainamäärän kehitys.....	52

1 TALOUSARVION JA TALOUSSUUNNITELMAN TAUSTATIEDOT

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Valtionvarainministeriön syksyn 2019 Taloudellisen katsauksen (julkaistu 7.10.2019) mukaan edellisenä vuonna (2018) Suomen bruttokansantuote kasvoi noin 1,7 prosenttia ollen ennusteita heikompi. Kuluvana vuonna Suomen talouskasvu on hidastunut noin 1,5 prosenttiin. Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022–2023 talouskasvun arvioidaan hidastuvan edelleen noin yhteen prosenttiin.

Valtionvarainministeriön syksyn 2019 Taloudellisen katsauksen mukaan Suomen vientikysynnän kasvu hidastuneeksi voimakkaasti v. 2019, sillä tärkeimmistä vientimarkkinoista esimerkiksi Saksan talouden näkymät ovat heikot. Talouskasvu jää lähivuosina kotimaisen kulutuksen ja investointien varaan. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ansiotason nousun sekä korkean työllisyyden tukemana. Kotitalouksien käytettävissä olevien reaalitytöiden kasvu on lähes 2 %. Työllisten määrä nousee 0,9 % v. 2019, joskin suuri osa tämän vuoden kasvusta tulee perintönä viime vuoden viimeiseltä neljännekseltä ja alkuvuonna 2019 työllisyys ei ole enää parantunut. Koko vuoden 2019 työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 72,5 prosenttiin.

Valtionvarainministeriö arvioi, että vuonna 2020 BKT kasvaa 1,0 % ja vuonna 2021 kasvu on alle yhden prosentin. Yksityisen kulutuksen kasvu hidastuu kotitalouksien säästöinnon noustessa, vaikka ansiotaso kasvaa.

(Valtionvarainministeriö, 7.10.2019; Taloudellinen katsaus, syksy 2019)

1.2 Kuntien talous

Kuntien talous on vuonna 2019 kärsinyt kovia. Kustannukset ovat nousseet kautta linjan ja palkkaratkaisu korotti kuntien maksamaa palkkasummaa vuoden aikana kahteen otteeseen (1.1.2019 ja 1.4.2019). Samaan aikaan tuloverojen tilitys on laahannut ajallisesti jälkijunassa ja osa kuluvalle vuodelle tilittyväksi arvioiduista tuloveroista tilittyy vasta vuoden 2020 aikana. Vuodesta 2019 onkin tulossa alijäämäinen valtaosassa kuntia.

Myös vuoden 2020 talousarvion kokoaminen on kunnissa haastavaa. Ostettavien palvelujen ja materiaalien hinnat ovat jatkaneet nousuaan ja myös henkilöstökuluissa on nousupaineita. Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa maaliskuun 2020 loppuun saakka. Työttömyysasteen lasku lähelle rakenteellisen työttömyyden tasoa lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä vahvistaa palkankorotuspaineita ja synnyttää työvoimakapeikkoja talouteen. Tämän arvioidaan nostavan kansantalouden ansiokehitystä. Kehitysurassa kunta-alan ansiokehityksen on oletettu mukailevan koko kansantalouden, vajaan 3 %:n vuotuista ennustettua ansiokehitystä. Koska henkilöstökulut muodostavat kuntien suurimman kuluerän, on palkkaratkaisuilla suuri merkitys paikallishallinnon talouden kehitykselle.

Väestön ikääntyminen lisää paikallishallinnon sosiaali- ja terveyspalvelujen menoja valtakunnallisesti n. 1,2 prosentilla vuosittain. Syntyvyyden kääntyminen laskuun puolestaan vähentää laskennallisesti varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta. Yhteensä palvelutarpeen kasvun arvioidaan lisäävän paikallishallinnon kulutusmenoja keskimäärin 0,5 % vuodessa.

Palvelutarpeen kasvun lisäksi paikallishallinnon kulutusmenoja kasvattavat hallituksen päätösperäiset toimet. Pääministeri Rinteen hallitus lisää ja laajentaa kuntien tehtäviä ja velvoitteita kohdentamalla merkittäviä lisäpanostuksia sosiaali- ja terveystalouteen sekä koulutukseen. Keskeisiä toimia ovat muun muassa oppivelvollisuuden pidentäminen, vanhuspalveluiden henkilöstömitoituksen kasvattaminen ja peruspalvelujen saatavuuden parantaminen. Hallitusohjelman pysyvät menolisäykset on suunniteltu toteutettavaksi etupainotteisesti, ja niiden arvioidaan kasvattavan kuntien kulutusmenoja vuoden 2023 tasossa n. 550 milj. eurolla.

Hallitusohjelman kertaluonteiset menolisäykset lisäävät kuntatalouden menoja vuosittain keskimäärin 200 miljoonalla vuosina 2020–2022. Kuntatalouden kannalta rahallisesti merkittävimmät kertaluonteiset panostukset on kohdennettu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmiin sekä ammatillisen koulutuksen opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen.

Valtionvarainministeriön mukaan kuntien rahoitusasema kohenee hieman v. 2020 kuluvasta vuodesta, mutta koheneminen on väliaikaista ja sitä selittävät mm. ajoitukselliset tekijät. Etenkin valtionapujen nopein kasvu kohdistuu vuoteen 2020. Valtionapuja kasvattavat kilpailukykysovimukseen liittyvien leikkausten osittainen poistuminen, valtionosuusindeksin jädtyksen päättymisen ja verokompensaatioiden kasvu. Valtionapujen muutos ei kokonaisuudessaan merkitse paikallishallinnon vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionapujen kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennystä tai kustannusten kasvua. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain mukaan valtionosuus uuteen tai laajenevaan tehtävään on 100 %. Lisäksi hallitusohjelman mukaan kuntien tehtäviä ja velvoitteita lisääviin tai laajentaviin toimenpiteisiin osoitetaan täysi valtionrahoitus tai vastaavasti muita tehtäviä tai velvoitteita poistetaan. Siksi pääministeri Rinteen hallituksen toimenpiteiden vaikutus kuntatalouteen on arvioitu tässä vaiheessa likimain neutraaliksi. Vaikka hallituksen toimet lisäävät kuntien menoja, kasvavat niihin liittyvät valtionavut lähes yhtä paljon.

Verotulojen kasvua kiihdyttää ensi vuonna kertaluonteinen tekijä, kun sivutoimen palkoista maksettavien veronpalautusten odotetaan vähenevän. Vuosina 2021–2023 verotulojen kasvua ylläpitää mm. ansiotason kasvu. Paikallishallinnon tulojen kehitys ei riitä parantamaan paikallishallinnon talouden tilaa, sillä investoinnit pysyvät mittavina ja sosiaali- ja terveystalouden palveluntarve jatkaa väestön ikääntymisen vuoksi kasvuaan. Paikallishallinnon alijäämä syvenee vuosina 2021–2023. Paikallishallinnon talouden vahvistuminen edellyttää tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien ja kuntayhtymien omia sopeutustoimia. Koska mahdollisuudet menopuolen sopeutukseen on erityisesti pienimmissä kunnissa usein jo käytetty, kohdistuu kunnallisveroprosentteihin lähivuosina huomattavaa korotuspainetta.

(Valtionvarainministeriö, 7.10.2019; Taloudellinen katsaus, syksy 2019)

1.3 Karijoen kunta

Karijoen kunta sijaitsee Etelä-Pohjanmaan lounaisosassa rajoittuen Isojoen ja Teuvan kuntiin sekä Kauhajoen ja Kristiinan kaupunkeihin. Maakunnallisesti kunta kuuluu Etelä-Pohjanmaahan. Etelä-Pohjanmaalla aluekehitysviranomaisena toimii Etelä-Pohjanmaan liitto. Isojoki, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva muodostavat Suupohjan seutukunnan.

Kunnan kokonaispinta-ala on 186,41 km², josta maata on 185,88 km² (99,7 %) ja vettä 0,53 km² (0,3 %).

Kunnassa on kaksi taajamaa: Kirkonkylä ja Myrkkö.

Karijoen kunta tekee laaja-alaista yhteistyötä naapurikuntien ja osakkuusyhteisöjensä kanssa. Kunnan koulutoimen hallinto ostetaan Kristiinankaupungilta, jossa myös yläaste sijaitsee. Rakennustarkastajan palvelut ostetaan Teuvan kunnalta (1 pv/vko) ja maatalouspalvelut tuottaa isäntäkuntana Kauhajoki. Sote-palveluissa tuottajana on Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä ja elinkeinopalveluissa Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä. Jäteveden käsittelystä on sopimus Kristiinankaupungin kanssa.

1.4 Talousarvion liittyminen kuntastrategiaan

Karijoen kunnanvaltuusto hyväksyi 20.6.2018 kunnan strategian vuoteen 2025.

Kunnan missio eli toiminta-ajatus

Karijoen kunta tarjoaa kuntalaisille heidän päivittäin tarvitsemansa palvelut, sekä kehittää aktiivisesti alueen elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

Kunnan visio eli tulevaisuuden tavoitetilä

Karijoen kunta on tunnettu perheystävällisenä, väljän asumisen ja turvallisen elinympäristön maaseutukuntana, joka yhteistyön ja verkostoitumisen avulla tarjoaa hyvät palvelut asukkailleen ja elinkeinoelämälle.

Kunnan arvot

Yhteistyökyky: Haluamme tehdä hyvää, monisuuntaista yhteistyötä. Meillä on kyky ja halu toimia alueemme yhdistävänä tekijänä.

Realistisuus: Olemme kuntana pieni, tiedämme sen. Tunnetta rajamme ja mahdollisuuksiemme ja teemme kaikkemme hyödyntääksemme resurssimme täysimittaisesti.

Sinnikkyys: Kokeilemme ja yritämme. Virheistä emme lannistu, vaan otamme opiksi.

Yhteisöllisyys: Me kuntalaiset olemme Karijoki ja Karijoki on paljon laajempi käsite, kuin vain kunta. Kunta on yhteisössämme näkyvä osa, mutta sellaisena vain yksi toimija erilaisten toimijoiden joukossa. Yhdessä tuotamme hyvää, turvallista karijokista elämää.

Kuntastrategiassa on määritelty suuntaviivat kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi, palvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi, omistajapolitiikalle, henkilöstöpolitiikalle, kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksille sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittämiseksi.

Kuntastrategian suuntaviivat on huomioitu talousarviossa talouden realiteetit mielessä pitäen.

Talouden strategiset linjaukset

Kunnan talouden strategisia tavoitteita vuodelle 2020 ovat:

- tuloveroprosentti pidetään vuoden 2019 tasolla
- investoinneissa keskitytään kustannusten nousun ennaltaehkäisyyn ja olemassa olevan infran ylläpitoon. Investoinnit toteutetaan investointisuunnitelman mukaisesti
- menot sopeutetaan tulokehitykseen
- talouden tasapainottamista jatketaan
- omistajaohjausta kehitetään.

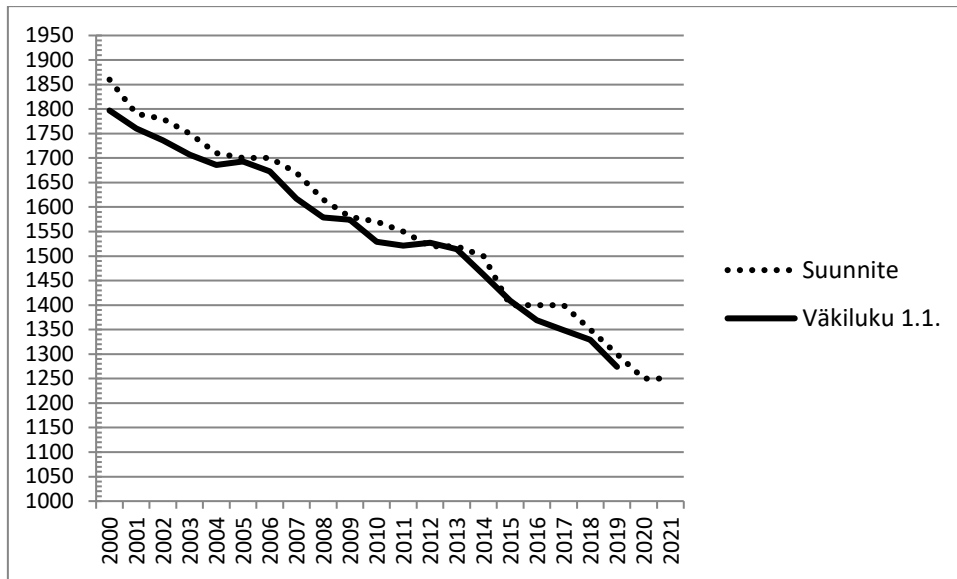
1.5 Väestö ja työpaikat

Kunnan kokonaisväkiluku oli vuoden 2019 alussa yhteensä 1274 henkilöä. Tässä on vähennystä edellisvuoteen verrattuna 55 henkilöä eli -4,1 %. Ruotsinkielisten osuus kuntalaisista oli 1,7 %.

Karijoen väestökehitys ja suunnitteet 1.1.

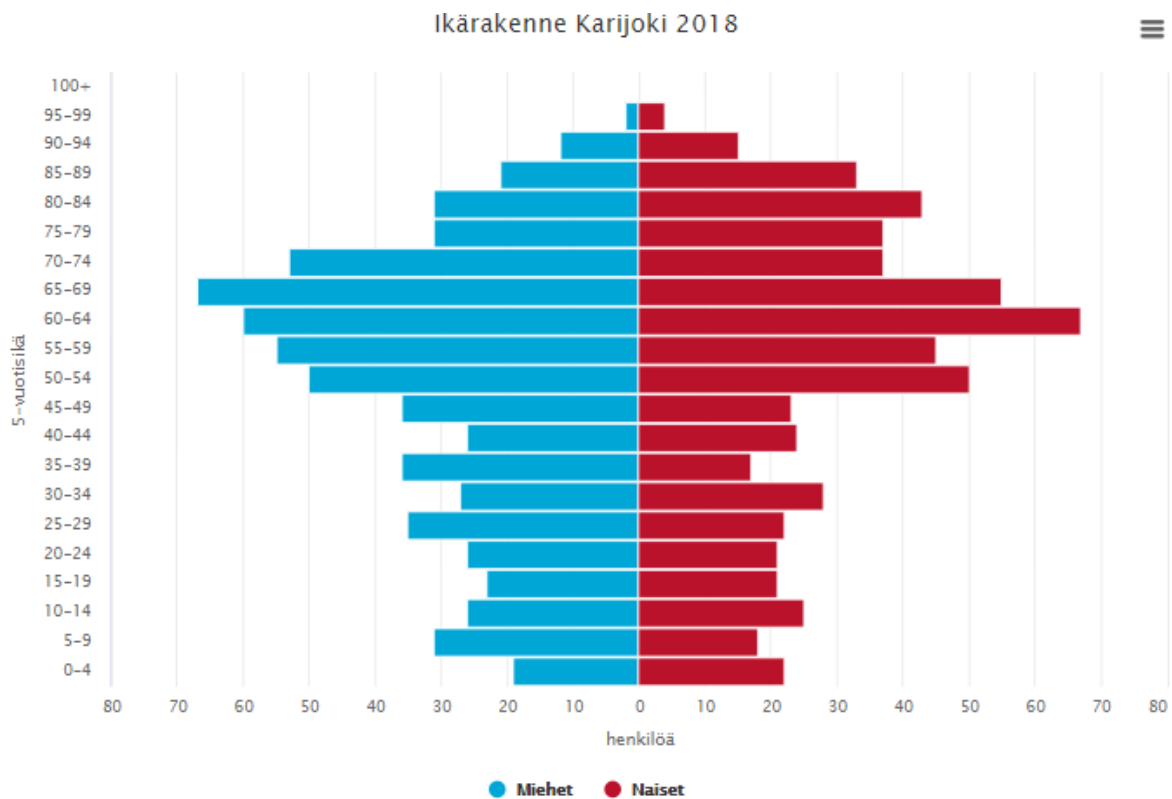
Vuosi	Suunnite	Väkiluku 1.1.	Muutos	Muutos %
2000	1860	1797	-43	-2,3
2001	1790	1760	-37	-2,1
2002	1780	1736	-24	-1,4
2003	1750	1707	-29	-1,7
2004	1710	1686	-21	-1,2
2005	1700	1693	+7	+0,4
2006	1700	1673	-20	-1,2
2007	1670	1617	-56	-3,3
2008	1615	1579	-38	-2,35
2009	1580	1574	-3	-0,3
2010	1570	1529	-45	-2,8
2011	1550	1521	-8	-0,5
2012	1520	1527	+6	+0,4
2013	1520	1514	-13	-0,9
2014	1500	1462	-52	-3,4
2015	1400	1409	-53	-3,6
2016	1400	1369	-40	-2,8
2017	1400	1349	-20	-1,5
2018	1350	1329	-20	-1,5
2019	1300	1274	-55	-4,1
2020	1250			
2021	1250			
2022	1250			

Karijoen väestökehitys ja suunnitteet vuosina 2000-2022.

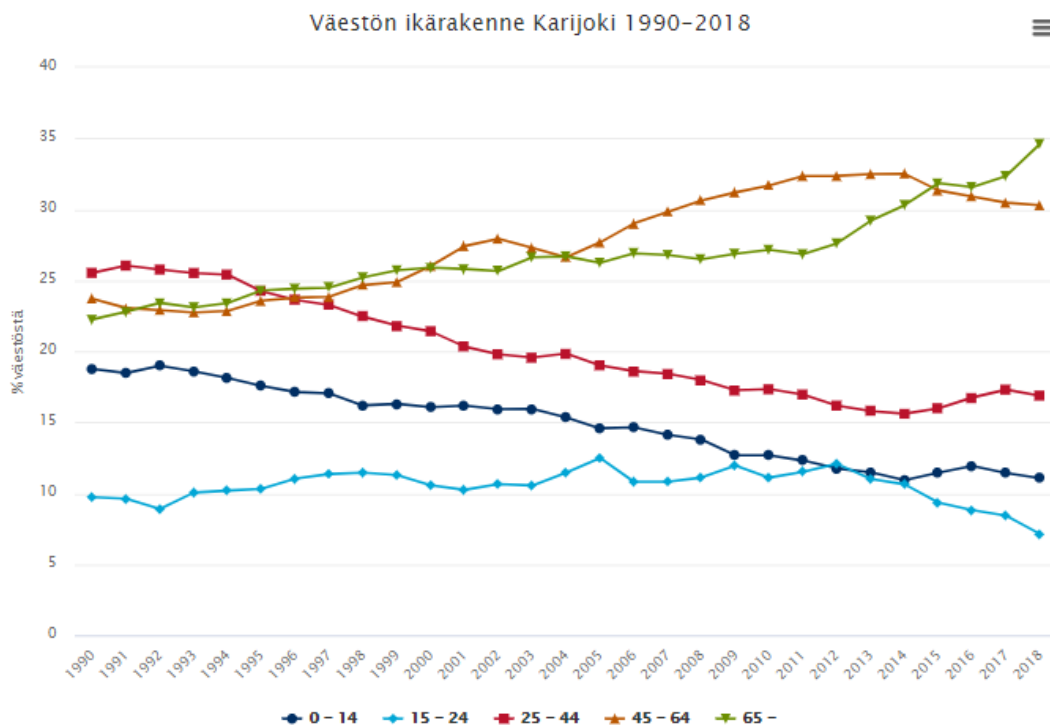

Viimeisimmän saatavissa olevan eli vuoden 2018 tilastojen mukaan väestöstä oli alle 15 -vuotiaita 11,1 % (ed. 11,4), 15-64 -vuotiaita 54,3 % (56,2) ja yli 64 -vuotiaita 34,6 % (32,4).

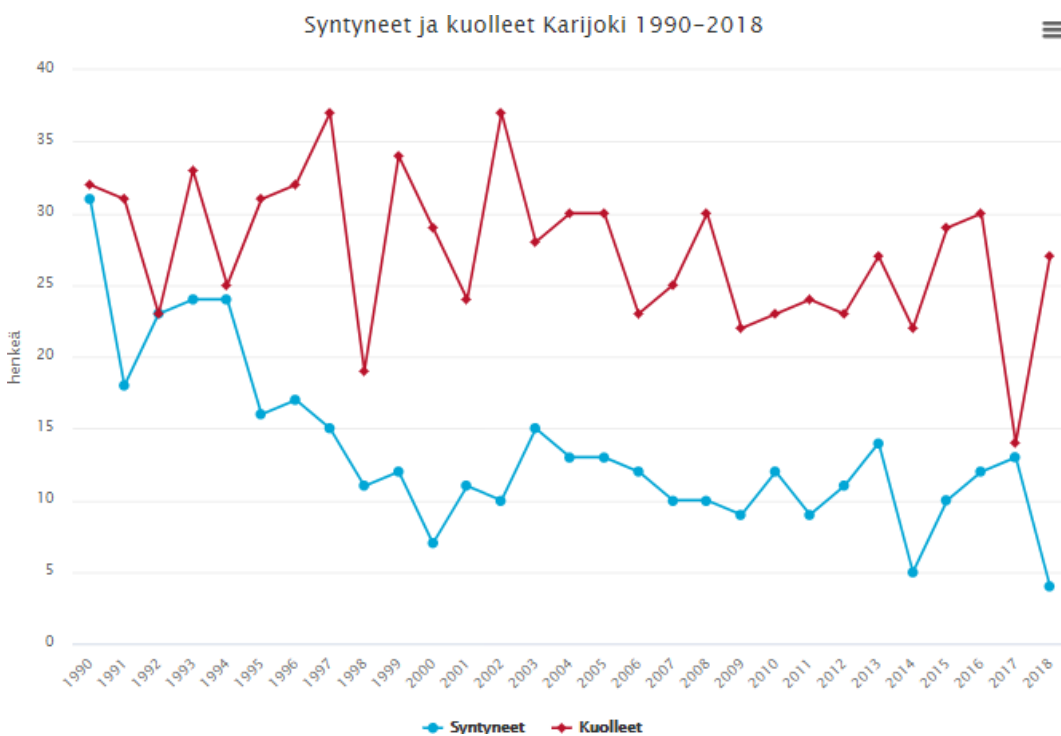
Merkittävin väestörakenteen muutos Karijoella, Suomessa ja koko Euroopassa on väestön ikääntyminen. Eläkeikäisten osuus väestöstä kasvaa voimakkaasti samaan aikaan kun työikäinen väestö vähenee. Myös lasten ja nuorten osuudet pienenevät eikä syntyvyydessä ole odotettavissa merkittävää muutosta myöskään tulevaisuudessa.

Kuva 1. Väestöpyramidi havainnollistaa väestön ikärakennetta. Pyramidi kuvaa sekä eri ikäluokkien välisiä suhteita että sukupuolten välisiä määrällisiä eroja. Kuva: Kuntaliitto

Kuva 2. Yli 65-vuotiaiden osuus Karijoen väestöstä vuonna 2018 oli 34,6 % ja on kasvanut koko seuranta-ajan kasvaen edelleen. Vuonna 2018 kunnan suurin ikäluokka oli 60-64 – vuotiaat. Lasten osuus väestöstä on ollut jo pitkään laskussa. Kuva: Kuntaliitto

Kuva 3. Syntyvyys kunnassa on pieni, mutta vuosittainen vaihtelu suurta. Ikärakenteesta johtuen syntyvyys on ollut jo vuosia kuolleisuutta pienempää. Kuva: Kuntaliitto

Syyskuun 2019 työllisyyskatsauksen mukaan työvoiman määrä oli 47,5 % (ed 45,5 %) väestöstä. Syyskuun työttömyysaste oli 5,5 %, kun se syyskuussa 2018 oli 6,6 %. Erityisesti naisten ja pitkäaikaistyöttömien määrä oli laskenut vuoden aikana.

Viimeisimmän saatavilla olevan tilaston (2017) mukaan kunnan elinkeinorakenteessa oli alkutuotannon osuus työpaikoista 29,4 prosenttia (29,7), jalostuksen osuus 27,8 prosenttia (24,0), palvelujen osuus 40,7 prosenttia (45,3) ja muut 2,1 prosenttia (1,0).

1.6 Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 19.8.2019 §:ssä 90 laadintaohjeet vuoden 2020 talousarviolle ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelmalle. Nämä laadintaohjeet ovat ohjanneet hallintokuntien suunnittelutyötä. Kunnanhallituksen ohjeet olivat:

Liittyminen kuntastrategiaan

Karijoen kunnanvaltuusto hyväksyi kuntastrategian 20.6.2018. Kuntastrategian perusteet on huomioitava talousarvion suunnittelussa.

Kuntastrategian visio

Karijoen kunta on tunnettu perheystävällisenä, väljän asumisen ja turvallisen elinympäristön maaseutukuntana, joka yhteistyön ja verkostoitumisen avulla tarjoaa hyvät palvelut asukkailleen ja elinkeinoelämälle.

Strategiset pääteemat

- *Perheystävällisyys*
- *Kuntalaisten hyvinvointiin panostaminen*
- *Yhteistyö alueellisesti*
- *Yritysmönteisyys*
- *Henkilöstön jaksamisesta huolehtiminen*
- *Kuntalaisten osallistaminen*
- *Talouden tasapaino*

Toimialojen esitysten tulee pohjautua kunnan strategiaan ja siitä tulee johtaa tavoitteet vuodelle 2020 tavoitteet ja mittarit.

Verotuloennuste

Ennuste perustuu Kuntaliiton 8.5.2019 päivittämään verotulojen ennustekehikoon.

Verohallinnon ansiotulotietojen uudistuneesta ilmoitustavasta johtuen Karijoen kunnan tuloverojen tilitykset ovat Kuntaliiton verotulojen ennustekehikon (5/2019) mukaan vuonna 2019 noin 343.000 euroa pienemmät (-8 %) kuin kulu- van vuoden talousarviossa on arvioitu. Kuntaliiton verotulojen ennusteessa oletetaan, että vuoden 2019 tilitysvaje paikkaantuu vuoden 2020 aikana.

Talousarvion laadintaohjeistuksessa on huomioitu, että kulu- van vuoden kunnallisveron tilitykset ovat jäämässä talousarviossa arvioitua alhaisemmiksi ja vuoden 2019 tilinpäätös merkittävästi alijäämäiseksi. Koska mahdollisesta kunnallisveron

jälkitilityksen suuruudesta ei ole varmuutta, ei sitä ole huomioitu vuoden 2020 talousarviossa arvio perustuu suoraan Kuntaliiton laskelmaan.

Valtionosuudet

Kuntaliitto julkaisi ennakolliset laskelmat kuntien vuoden 2020 valtionosuudesta 8.5.2019. Seuraavan kerran kuntakohtaisia laskelmia päivitetään ehkä elokuussa, mutta viimeistään 7.10.2019.

Kuntaliiton ennakollisten valtionosuuslaskelmien (8.5.2019) mukaan kuntien valtionosuudet kasvavat 994 miljoonaa euroa (+12 %; 181/asukas) vuodesta 2019 vuoteen 2020. Kunnille myönnetään valtionosuutta yhteensä 9.377 miljoonaa euroa vuonna 2020 (8 383 milj. € vuonna 2019).

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,05 prosenttiyksikköä ja on 25,42 vuonna 2020 (25,37 vuonna 2019).

Kuntaliiton ennakkolaskelma 8.5.2019 on voimassa olevaan lainsäädännön mukainen. Laskelma perustuu Valtiovarainministeriön kevään 2019 tekniseen Kuntatalousohjelmaan (4.4.2019). Laskelman julkaisuhetkellä hallituksen muodostaminen oli kesken eikä hallitusohjelmaa ollut vielä laadittu.

Kuntaliiton ennakollisissa valtionosuuslaskelmissa (8.5.2019) on tehty arvio vain peruspalvelujen valtionosuudesta (VM). OKM:n valtionosuus on ennakkolaskelmassa vuoden 2019 rahoituksen tasoisena.

Karijoen kunnan vuoden 2020 yhteenlaskettu valtionosuus on ennakkotietoon perustuen yhteensä noin 5.217.000 euroa ja kotikuntakorvaukset noin -429.000 euroa. Valtionosuusmaksatus 2020 olisi näin ollen noin 4.788.000 euroa. Karijoen valtionosuuden ennakoidaan kasvavan vuodesta 2019 noin 8,9 % vuoteen 2020.

Laadintaohjeet

Laadittaessa talousarviota vuodelle 2020 kaikkien lautakuntien tulee pyrkiä lisäämään ulkoisia tulojaan tai vähentämään ulkoisia menojaan niin, että lautakuntakohtainen **ulkoinen toimintakate vuodelle 2020 on 1% pienempi kuin vuoden 2018 tilinpäätöksessä.**

Käyttötalousosa

Tekstiosa

Toiminta-ajatus/palvelusuunnitelma-osio, joka sisältää

- toimialan tilivelvollinen viranhaltija
- lautakunnan alaiset tulosalueet (luettelo)
- toiminnan tarkoitus
- nykytilan kuvaus
- toiminnalliset muutokset
- toiminnan painopistealueet 2020 – 2022
- sitovat tavoitteet vuonna 2020 lautakuntakuntatasolla

- mittarit, joilla tavoitteiden toteutumista mitataan

Maksut ja taksat

Toimialojen tulee huolehtia, että maksut ja taksat ovat ajan tasalla ja pyrkiä siihen, että pääsääntöisesti perittävät maksut ja taksat kattavat syntyvät kustannukset. Maksuja ja taksoja koskevat hallinnolliset päätökset tulee tehdä riittävän ajoissa kuluvan vuoden aikana niin, että uudet taksat ovat käytössä vuoden 2020 alusta. Maksut ja taksat tulee vahvistaa arvonlisäverottomina. Lisäksi verollisen maksun ja taksan päätöksessä tulee olla maininta, että taksaan lisätään kulloinkin voimassaoleva arvonlisävero.

Palkka- ja henkilöstömenot

Henkilöstön palkkauskustannusennusteisiin sisällytetään Kuntaliiton ohjeen mukaiset palkankorotusvaraukset. Kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus 2018 – 2019 on voimassa 31.3.2020 saakka. Seuraavan sopimuskauden neuvottelut käydään alkuvuodesta 2020. Mahdolliseen työehtosopimuksen palkankorotukseen varataan 1 % vuositasolla. Kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkaus on päättynyt 31.3.2019 ja lomarahat budjetoidaan täysimääräisinä vuodelle 2020.

Henkilösivukuluprosentit

Henkilösivukuluprosentteina käytetään vuoden 2019 arvoja. Keskushallinto korjaa laskelmat myöhemmin tarkentuvien prosenttien mukaisiksi.

<i>Kunnallinen eläkemaksu KuEL</i>	<i>16,84 %</i>
<i>Työnantajan työttömyysvakuutusmaksu</i>	<i>2,60 %</i>
<i>Työnantajan sosiaaliturvamaksu</i>	<i>0,75 %</i>
<i>Valtion eläkemaksu VaEL</i>	<i>16,83 %</i>

Työkyvyttömyysmaksuun varaudutaan talousarviossa 1 %:lla palkkasummasta.

Investointiosa

Toimialat toimittavat tekniselle toimelle investointiansaan kuuluvat omat hankkeensa jonka jälkeen tekninen toimi kokoaa investointiosan.

Investointien aktivointiraja on 3.500 €, minkä euromäärän alapuolella olevat hankkeet/irtaimisto merkitään talousarvion käyttötalousosaan.

Määrärahat ja tuloarviot investointiosassa varataan projektikohtaisesti. Määräraha tulee esittää arvonlisäverollisena tai arvonlisäverottomana riippuen siitä, mikä on hankkeen tuleva verokohtelu arvonlisäverotusjärjestelmässä. Kustannusarviot tulee esittää aina verollisin hinnoin.

Mikäli investointihankkeeseen on mahdollista saada valtionavustusta/-osuutta tai muuta rahoitusavustusta, on myös nämä merkittävä investointisuunnitelmaan tuloina ko. hankkeelle.

Investointisuunnitelman tekstiosaan hankekohtaisesti sanallinen selostus, perustelut hankkeelle.

Talousarvion laadintavaiheessa verotulo- ja valtionosuusennusteet on päivitetty syksyn 2019 tuoreimpien ennusteiden mukaisiksi.

1.7 Rakenne, sitovuus

Kuntalain 110 §:ssä on talousarvioperiaatteita koskevat säännökset. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että kuntastrategia toteutuu ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarviossa ja suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Käyttötalouden tuloarvioiden ja määrärahojen sitovuus kunnanvaltuustoon nähden on tulosalueen toimintatulot yhteensä ja toimintamenot yhteensä (bruttona). Henkilöstökuluista säästyviä määrärahoja ei saa käyttää muuhun toimintaan.

Investointiosassa menot hankkeittain niin kuin ne on esitetty taloussuunnitelmassa.

*-merkityt tulosalueen tavoitteet, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erät sitovat kunnanvaltuustoon nähden poikkeuksena vesihuoltolaitos, jonka sitovat erät on merkitty sen käyttötalousosaan.

1.8 Hankintaoikeudet

Hallintosääntö 8 luku, 55 §:n 3 momentti

"Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimille tehtäväkohtaiset ja hankekohtaiset toimintatavoitteet, määrärahat ja tuloarviot.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään hankintaoikeudet lautakunnille, viranhaltijoille".

1. Lautakunnat:

Lautakunnalla/johtokunnalla on oikeus päättää hankinnasta talousarvion määrärahojen rajoissa, ellei hankinta kuulu viranhaltijan päätösvaltaan.

2. Viranhaltijat:

Hankintaoikeuksien euromäärät tarkoittavat arvonlisäverotonta summaa.

- Kunnanjohtaja

päättää talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka hankintakustannus on enintään 20.000 €,

- Kunnan hallintosihteeri, rakennusmestari, sivistysjohtaja

päättävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka hankintakustannus on enintään 10.000 €,

- Liikuntas sihteeri, rakennustarkastaja, nuoriso-raittiussihteeri, kirjastonjohtaja, rehtori, varhaiskasvatuksen vastaavat,

päättävät talousarvion puitteissa hankinnasta, jonka hankintakustannus on enintään 7.000 €.

2 TALOUSARVIO/TALOUSSUUNNITELMA TAVOITTEET

2.1 Kunnanhallitus

2.1.1 Vaalit

Tavoite:*

Vuodelle 2020 ei ole määrätty vaaleja.

Vaalit Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	2495	3500	2600	2600	-25,7		3
Toimintakulut	-4443	-7730	-2640	-2640	-65,8	-8	-3
Toimintakate/ Jäämä	-1948	-4230	-40	-40	-99,1	-8	0
VUOSIKATE	-1948	-4230	-40	-40	-99,1	-8	0
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-1948	-4230	-40	-40	-99,1	-8	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-1948	-4230	-40	-40	-99,1	-8	0

2.1.2 Yleinen hallinto

Tavoite:*

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Hallinnon ja talouden tarkastuksesta sekä arvioinnin järjestämisestä huolehtii valtuuston asettama tarkastuslautakunta.

Valtuuston alaisena kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten täytäntöönpanosta, laillisuuden valvonnasta, valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa, käyttää sen puhevaltaa, vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta, huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kuntalain mukainen kuntastrategian hyväksyttiin kunnanvaltuustossa kesäkuussa 2018. Talousarvion valmistelu pohjautuu hyväksyttyyn kuntastrategiaan.

Tavoitteena on edelleen lisätä päätöksenteon avoimuutta ja kuntalaisten osallistamista sekä huolehtia talouden pysymisestä tasapainoisena.

Yleinen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	5178	3000		3500		4	4
Toimintakulut	-227518	-244052	0	-230170	-5,7	-230	-230
Toimintakate/ Jäämä	-222340	-241052	0	-226670	-6,0	-227	-227
VUOSIKATE	-222340	-241052	0	-226670	-6,0	-227	-227
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-222340	-241052	0	-226670	-6,0	-227	-227
Tilikauden yli-/alijäämä	-222340	-241052	0	-226670	-6,0	-227	-227

Perustelu:

Tulosalue käsittää toiminnot; kunnanvaltuusto, tarkastustoimi, kunnanhallitus, muu yleishallinto.

Kunnanhallitus on asettanut (khall 7.11.2019 § 133) työryhmän talouden tasapainottamistoimien etsimiseksi.

Kunnanhallituksella on varattu yhteensä 2000 euron määräraha perustettavan nuorisovaltuuston toiminta- ja matkakuluihin. Toiminnallisesti nuorisovaltuusto on nuorisosihteerin ohjauksessa.

Muuhun yleishallintoon on varattu 16.000 euroa avustuksiin eri yhteisöille.

Muun yleishallinnon muihin toimintakuluihin sisältyy yhteensä 20.000 euron määräraha-vaara seuraaviin toimintoihin:

Lapsiraha v. 2018:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2018 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2018, 2019 ja 2020 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2020 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2018 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2019:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2019 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2019, 2020 ja 2021 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2021 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2019 loppuun saakka.

Lapsiraha v. 2020:

- lapsirahaa maksetaan vuonna 2020 syntyneelle karijokiselle kolmena vuotena eli vuosina 2020, 2021 ja 2022 kunakin vuonna 500 euroa/lapsi.
- ehtona on, että lapsi on kirjoilla kunnassa yhtäjaksoisesti vuoden 2022 loppuun saakka. Mikäli muuttaa kunnasta pois, oikeus lapsirahaan lakkaa muuttovuoden alusta lähtien.
- päätös on voimassa vuoden 2020 loppuun saakka.

Tupaantuliaislahja:

1.1.2020 lähtien:

- myönnetään alle 35-vuotiaalle asunnon ostajalle/ rakentajalle (tulkinta nuoremman puolison iän mukaan, mikäli hankitaan yhdessä) omakotitalon/ asunto-osakkeen hankintaan,

- tupaantuliaislahjan määrät ovat:
 - o uuden omakotitalon rakentaja; 3.200 euroa
 - o omakotitalon ostaja;
 - 4 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 2.500 euroa,
 - o asunto-osakkeen ostaja;
 - 2 % kauppahinnasta,
 - kuitenkin enintään 1.000 euroa.
- kiinteistöjen kaupassa tupaantuliaislahja lasketaan asuinrakennuksen ja siihen liittyvien talousrakennusten arvosta. Kiinteistön kauppahinnasta vähennetään mahdollisesti kauppahintaan sisältyvän maa- ja/tai metsätalousmaan ja tuotantorakennusten arvo, jotka tulee olla eriteltynä kauppakirjassa.
- tupaantuliaislahjaa tulee hakea kirjallisesti Karijoen kunnalta 31.12.2020 mennessä.
- tupaantuliaislahja myönnetään 1.1.2020 – 31.12.2020 tehtyihin kauppoihin/hankintoihin seuraavan vuoden tammikuussa, mikäli hakija(t) ovat 31.12.2020 olleet kirjoilla Karijoella kaupan/hankinnan kohteena olevassa osoitteessa,
- uuden omakotitalon rakentajalle myönnetään, kun talo on valmis ja lopputarkastus pidetty. Sovelletaan sen vuoden myöntämisehtoja, jona lopputarkastus on pidetty,
- sama henkilö voi saada kunnan tupaantuliaislahjan vain kerran, mikäli hakijalle on myönnetty aikaisemmin tupaantuliaislahjan, hänellä ei ole enää oikeutta tupaantuliaislahjan saantiin,
- päätös on voimassa vuoden 2020 loppuun saakka.

Esikoulukuljetusavustus:

Esikoulukuljetusavustuksen ehdot ovat seuraavat:

- Esikoulukuljetusavustukseen ovat oikeutettuja ne Karijoella asuvat esikoululaiset, joille kunta on velvollinen Perusopetuslain 628/1998 § 32 mukaan järjestämään maksutoman kuljetuksen.
- Perhe voi valita esikoululaiselleen lukuvuodeksi joko kunnan järjestämän koulukuljetuksen tai esikoulukuljetusavustuksen. Molempia tukimuotoja ei voi saada saman lukuvuoden aikana.
- Tuen saadakseen esikoululaisen vanhemmat sitoutuvat lukuvuoden ajaksi järjestämään esikoululaisensa kuljetuksen aamulla ja illalla. Kuljetuksesta tehdään kunnan ja vanhempien välillä kirjallinen sopimus.
- Esikoulukuljetusavustusta ja Karijoen kunnan tarjoamaa maksutonta esikoululaisen päivähoitoa ei ole mahdollista saada yhtä aikaa.
- Avustus maksetaan yhdeltä edestakaiselta matkalta päivässä kunnan mittaamaa lyhintä reittiä kotoa esiopetukseen.
- Mikäli perheessä on kaksi tai useampia esikoululaisia, maksetaan avustus kuitenkin vain yhdestä lapsesta.
- Esikoulukuljetusavustuksen määrä on 0,25 euroa/km.
- Avustus maksetaan jälkikäteen syyslukukauden osalta 31.1. ja kevätlukukauden osalta 31.6. mennessä todellisten esiopetuksen läsnäolopäivien mukaisesti.

2.1.3 Keskustoimisto

Tavoite:*

Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy tuottaa mm. ICT- palvelut, puhelinpalvelut, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut. Yhtiön toiminta käynnistyi vuoden 2010 alussa. Toiminta on hoidettu ns. hajautetulla mallilla eli kussakin kunnassa on palvelupiste. Osan palveluista kunta tuottaa ostopalveluna palvelukeskukselle.

Tavoitteena on, että toiminta jatkuu hajautetulla mallilla myös mahdollisten yritysjärjestelyjen jälkeen, jotta asiantuntemus on lähellä palvelun ostajaa.

Keskustoimisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	10230	10000		10000	0,0	10	10
Toimintakulut	-228889	-226527		-252435	11,4	-252	-252
Toimintakate/ Jäämä	-218659	-216527	0	-242435	12,0	-242	-242
VUOSIKATE	-218659	-216527	0	-242435	12,0	-242	-242
Poistot ja arvonalennukset	-130	-150		-90	-40,0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-218789	-216677	0	-242525	11,9	-242	-242
Tilikauden yli-/alijäämä	-218789	-216677	0	-242525	11,9	-242	-242

Perustelu:

Keskustoimisto huolehtii kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, eräiden lautakuntien ja toimikuntien toimistotehtävistä, sekä toimii kunnanhallituksen tukena kunnan rahatoimen ja henkilöstöhallinnon hoitamisessa.

Vuoden 2006 alussa käyttöön otettu seutuverkko on mahdollistanut yhteisten ohjelmien hyödyntämismahdollisuuksia. Kyseisen vuoden alussa otettiin käyttöön Suupohjan seutukunnan yhteiset talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmat. Ohjelmien käyttöönottoa on laajennettu vuosittain ja vuonna 2019 otettiin käyttöön sähköinen kokoushallinta ja arkistojärjestelmä. Ohjelmien ylläpidosta, päivityksestä huolehtii Suupohjan Seutupalvelukeskus.

Tulosalue käsittää toiminnot; keskustoimisto, toimikunnat, henkilöstöhallinto, kunnallisvero- tus, oikeudenhoito.

2.1.4 Elinkeinoelämän kehittäminen

Tavoite:*

Elinkeinoelämän kehittäminen on jaettu

- yritysneuvontaan,
- projekti- ja kehittämistoimintaan ja
- yritystoiminnan edellytysten luomiseen.

Kuhunkin lohkoon kytkeytyy olennaisena tekijänä yrittäjyyden toimintaedellytysten parantaminen ja yrittäjyyteen kannustaminen. Tavoitteena on luoda pysyviä työpaikkoja kuntaan. Reagointiherkkyyks ja -nopeus elinkeinoelämän kehittämistoimiin pyritään pitämään hyvänä.

Tavoitteena on vuoden 2020 aikana ottaa yritysneuvonta sekä projekti- ja kehittämistoiminta paremmin kunnan ohjaukseen joko ottamalla ne omaksi toiminnaksi tai järjestämällä elinkeinotoimen yhteistyö uudella tavalla.

Elinkeinoelämän kehittäminen Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	2165			1400	100,0	1	1
Toimintakulut	-59281	-101570		-86470	-14,9	-86	-86
Toimintakate/ Jäämä	-57116	-101570	0	-85070	-16,2	-85	-85
VUOSIKATE	-57116	-101570	0	-85070	-16,2	-85	-85
Poistot ja arvonalennukset	-1392		0	-900	100,0	-1	-1
TILIKAUDEN TULOS	-58508	-101570	0	-85970	-15,4	-86	-86
Tilikauden yli-/alijäämä	-58508	-101570	0	-85970	-15,4	-86	-86

Perustelu:

Yritysneuvonta

Yritysneuvonnasta on vastannut pääosin Suupohjan elinkeinotoimen kuntayhtymä (SEK). Talousarviossa 2020 on varaus SEK:n elinkeinoasiamiespalveluihin sekä Karijoen kunnan osuuteen kuntayhtymän hallinnon kustannuksista. Elinkeinotoimen kuntayhtymä on tarkoitus purkaa vuoden 2020 alkupuoliskolla ja elinkeinoneuvonta sekä projektitoiminta järjestetään yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Talousarviossa on varauduttu SEK:n toiminnan jatkumiseen 30.5.2020 saakka.

Projekti- ja kehittämistoiminta

Suupohjan kehittämissyhistys ry:n Leader-toiminnalla kehitetään maaseutua eli edistetään sen elinkeinoja ja asukkaiden aktiivista toimintaa mm. omien kotikyliensä viihtyvyyden ja vetovoiman lisäämiseksi. Leader –hanketoiminnan nykyinen ohjelmakausi käsittää vuodet 2014-2020. Uudet tuulet Suupohjan paikallinen kehittämisstrategia vuosille 2014- 2020 kokonaisrahoitus ohjelmakaudelle on n. 11,5 milj. euroa, josta julkista rahaa n. 7,5 milj.euroa. Suupohjan kehittämissyhistys ry:n kehittämistoimintaan on talousarviossa varattu 6.237,61 euroa.

Tulosalueelle on varattu määrärahaa kunnan omiin elinkeinoelämän kehittämishankkeisiin sekä kunnan verkkosivujen uusimiseen.

Yritystoiminnan edellytysten luominen

Karijoen kehittämisspaketti 2000:een sisältyneen yritysten korkotukeen ei talousarviossa ole varattu määrärahaa. Yleinen korkotaso on tällä hetkellä niin alhainen, ettei korkotuella ole oleellista merkitystä.

Kuntaenemmistöinen kehitysyhtiö Karijoki Invest Oy puretaan vuoden 2020 alkupuoliskolla. Yhtiössä on vähemmistöosuudella omistaja myös Karijoen yrittäjät ry.

Yritysten tontti- ja tilatarpeet

Kunta on aktiivisesti apuna alkavien ja toimintaansa laajentavien sekä kuntaan sijoittuvien yritysten tilatarpeiden ratkaisemisessa. Toimitilojen rakentaminen vuokraus- lunastusperiaatteella tai pelkästään vuokrattavaksi on mahdollista. Kunta pyrkii nopealla reagoinnilla vastaamaan yritysten tila- ja tonttitarpeisiin.

Sahakankaan eteläpuolisen alueen kaavoitus (n. 26 ha), valmistui vuonna 2010. Alueen vesi- ja viemäriverkosto rakennettiin pääosin vuoden 2009 keväällä ja samalla tehtiin siirtoviemäri Kirkonkylän vesi- ja viemäriverkostoon. Kunnalla on Sahakankaalla teollisuustontteja riittävästi pitkälle tulevaisuuteen, minkä lisäksi keskustaaajamassa on muutama tontti.

Matkailu

Kristiinankaupunki ja Karijoen kunta sopivat keväällä 2017 Lähiluolan Susiluolanäyttelyn lainaamisesta Karijoen kunnalle ajalla 1.5.2017-31.12.2024 ja näyttelyn sijoittamisesta Karijoen vanhaan kunnantaloon Karijoen Susiluolan opastuskeskuksen yhteyteen. Näyttelyä kehitetään edelleen taloussuunnitelmakaudella.

Kunta on osallistunut vuonna 2016 käynnistyneeseen Metsähallituksen vetämään Geopark – hankkeeseen. Hanke on päättynyt ja alueelle on perustettu Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark-yhdistys, jossa kunta on jäsenenä. Yhdistyksen kautta on tavoitteena kehittää Susiluolan aluetta/ Opastuskeskuksen näyttelyä. Talousarvioon on varattu 6.000 euron määräraha yhdistyksen jäsenmaksuun. Tavoitteena on saada alueelle Unescon Geopark-status vuoden 2020 aikana.

Tulosalueeseen sisältyy määräraha pankkiautomaatin vuokrakustannuksiin vuodelle 2020-2022.

2.1.5 Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut

Tavoite:*

Suupohjan yhteistoiminta-alueella sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut tuotetaan tilaaja-tuottaja -mallilla. Tilaajana on Kauhajoen kaupungin organisaatioon kuuluva Yhteistoimintalautakunta ja palvelut tuottaa Suupohjan perustaloudelliselaitoskuntayhtymä (LLKY).

Yhteistoimintalautakunta on palvelutilauksessa asettanut vuoden 2020 painopistealueiksi

- lasten, nuorten ja perheiden palveluverkoston ja perhekeskuksen toimintamallin kehittämisen

- kuntouttavan työotteen ja kuntoutuksen käytäntöjen hyödyntämisen asiakkaiden toimintakyvyn ja palveluprosessien kehittämisessä

- palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamisen mm. sähköisiä, liikkuvia ja kotona saatavilla olevia palveluja kehittämällä

- talousarviossa pysymisen edellyttäen ajantasaista seuranta, nopeaa reagoimista toiminnallisiin ja taloudellisiin poikkeamiin ja taloutta tasapainottavaa operatiivista johtamista.

Yhteistoimintalautakunta sijoittuu Kauhajoen kaupungin organisaatioon ja talousarvioon. Lautakunnan hallinnon menot jaetaan kunnille asukasluvun suhteessa:

Yhtlkt:n hallinto	TA 2019	TAE 2020
Isojoki	7 365 € (9,16%)	7 240 € (9,07%)
Karijoki	4 816 € (5,99%)	4 669 € (5,85%)
Kauhajoki	49 142 € (61,12%)	49 009 € (61,40%)
Teuva	19 079 € (23,73%)	18 901 € (23,68%)
Maksusuudet yht.	80 402 €	79 819 €

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuottajana on Suupohjan perustaloudelliselaitoskuntayhtymä (LLKY), jonka kanssa kunnat neuvottelivat palvelutilauksesta talousarvion valmisteluvaiheessa. Neuvottelujen pohjalta vuoden 2020 palvelutilaukseen laadittu LLKY:n tuoteistuslaskelma on Isojoen, Karijoen ja Kauhajoen antaman raamin mukainen ja Teuvan maksusuuteen saavutettiin alitusta 583 950 € raamiin verrattuna.

Merkittävät palvelutilaukseen ja LLKY:n talousarvioon sisältyvät kehittämistoimet ja muutokset ovat:

- Perhekeskumallia kehitetään Lape-hankkeen pohjalta yhdessä kuntatoimijoiden kanssa sekä ennaltaehkäisevää että tehostetun tuen näkökulmasta.
- Lastensuojelun systeeminen toimintamalli vakiinnutetaan lapsiperheiden sosiaali- huollon ja lastensuojelun tiimitoimintaan. Toimintamallin työkalujen avulla tavoitellaan huostaanottojen ja avohuollon sijoitusten vähenemistä.
- Sosiaalipalveluiden perhetyötä toteutetaan käytännön työotetta, palvelukriteereitä ja toimipistejakoa muuttaen. Oma toiminta, kuten kotiin annettava perhekuntoutusta tuottamalla pyritään saavuttamaan säästöä palvelujen ostoissa.
- Vammais- ja palveluissa käynnistyy tuetun asumisen palvelu, jolla vaikutetaan henkilökohtaisen avun kustannusrakenteeseen.
- Osastomuotoinen kuntoutus lakkautuu ja se korvataan palveluasumisen, intervallin ja tehostetun kotikuntoutuksen avulla.
- Kotihoidon tarkistettavat palvelukriteerit ovat käytössä, kotihoidon toimintamallia ohjataan siten, että asiakkaan luona käytettyä välitöntä aikaa saadaan nostettua ja palveluseteli otetaan käyttöön.

- Henkilöstökulujen vähentämiseksi laaditaan henkilöstöstrategia, mitoitetaan henkilöstötarpeet ja työn uudelleenjärjestelyt palvelutuotantoon, tehostetaan työvuoro-suunnittelua sekä puututaan sijaisten ja määräaikaisen työvoiman käyttöön.
- Organisaatorakenteiden, palveluverkon ja palvelutason läpikäyntiä ja arviointia toteutetaan kustannussäästöjen saavuttamiseksi. Tarvittaessa tämä tapahtuu ulkopuolisen konsultin tuella.

Vuoden 2020 palvelutilauksen tuotteistuslaskelmasta ilmenevät kuntien maksuosuuksien lisäksi palvelualuekohtaiset arviot palveluiden käytöstä, suoritelmääristä ja tuotehinnoista. Jäsenkunnat maksavat maksuosuuksissaan yhteistoimintalautakunnalle ja edelleen liikelaitoskuntayhtymälle peruspalveluihin varaamansa määrärahat, sitovuustason ollessa jäsenkunta-kohtaiset maksuosuudet seuraavasti:

Palvelutilaus 2020 jäsenkuntien maksuosuudet	LLKY:n tuottamat palvelut yhteensä					
	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	Muutos %	Poikk. €
Isojoki	9 565 115	9 955 860	9 270 000	9 500 000	102,48 %	230 000
Karijoki	5 675 235	6 136 572	5 953 509	5 830 000	97,93 %	-123 509
Kauhajoki	50 430 758	52 959 718	50 697 940	52 297 940	103,16 %	1 600 000
Teuva	21 799 876	21 309 038	21 120 000	20 966 050	99,27 %	-153 950
LLKY YHTEENSÄ	87 470 985	90 361 187	87 041 449	88 593 990	101,78 %	1 552 541

Karijoen kunnan talousarviossa sosiaali- ja terveystalveluiden kustannuksiin sisältyvät kunnan osuus yhteislautakunnan menoihin, eläkevastuisiin ja muihin palveluihin, sote- ja muihin selvityksiin sekä yhteistyöhankkeisiin.

Sosiaali- ja terveys- palvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-6211359	-6090639		-6105770	0,2	-6251	-6415
Toimintakate/ Jäämä	-6211359	-6090639	0	-6105770	0,2	-6251	-6415
VUOSIKATE	-6211359	-6090639	0	-6105770	0,2	-6251	-6415
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-6211359	-6090639	0	-6105770	0,2	-6251	-6415
Tilikauden yli-/alijäämä	-6211359	-6090639	0	-6105770	0,2	-6251	-6415

Perustelu:

Tulosalueelle on varattu liikelaitoskuntayhtymälle 5.830.000 euroa, joka on kunnanhallituksen antaman raamin mukainen. Varaus on 123.509 euroa pienempi kuin vuoden 2019 talousarviossa. Yhteistoimintalautakunnan kuluihin on varattu 4.669 euroa.

Talousarviovuosina 2021-2022 on varauduttu 2,5 prosentin vuosittaiseen kustannusten nousuun.

2.1.6 Ammatilliset oppilaitokset

Tavoite:*

Tavoitteena on turvata opiskelupaikka kaikille halukkaille nuorille, jotka lukion jälkeen eivät jatka korkeakouluissa ja että opiskelupaikka olisi mahdollisimman monella Suupohjan alueella.

Nuoria pyritään ohjaamaan aloille, jotka tukevat kunnan elinkeinorakenteen kehitystä.

Ammatilliset oppilaitokset Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-10698	-7400		-7000	-5,4	-7	-7
Toimintakate/ Jäämä	-10698	-7400	0	-7000	-5,4	-7	-7
VUOSIKATE	-10698	-7400	0	-7000	-5,4	-7	-7
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-10698	-7400	0	-7000	-5,4	-7	-7
Tilikauden yli-/alijäämä	-10698	-7400	0	-7000	-5,4	-7	-7

Perustelu:

Ikäluokasta siirtyä lukioon noin 50 %. Ylioppilaista noin 40-50 % jatkaa korkeakouluissa.

Tulosalueelle on varattu määrärahat kunnan osuudelle ammatillisiin oppilaitoksiin.

2.1.7 Kansalaisopisto

Tavoite:*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Opetustunteja	813	830	830	760	760	750	750	750

Kansalaisopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-23862	-25400		-23700	-6,7	-24	-24
Toimintakate/ Jäämä	-23862	-25400	0	-23700	-6,7	-24	-24
VUOSIKATE	-23862	-25400	0	-23700	-6,7	-24	-24
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-23862	-25400	0	-23700	-6,7	-24	-24
Tilikauden yli-/alijäämä	-23862	-25400	0	-23700	-6,7	-24	-24

Perustelu:

Kansalaisopistolain mukaan kansalaisopisto on yleissivistävää aikuiskoulutusta antava oppilaitos. Kansalaisopisto voi järjestää myös ammatillista aikuiskoulutusta, muuta koulutusta sekä koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää tutkimus- ja palvelutoimintaa siten kuin siitä asetuksella tarkemmin on säädetty.

2.1.8 Musiikkiopisto

Tavoite:*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Opiskelijoita	13,5	11	11	11	11	11	11	10

Musiikkiopisto Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-8090	-14000		-13000	-7,1	-13	-13
Toimintakate/ Jäämä	-8090	-14000	0	-13000	-7,1	-13	-13
VUOSIKATE	-8090	-14000	0	-13000	-7,1	-13	-13
Poistot ja arvonalennukset		0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-8090	-14000	0	-13000	-7,1	-13	-13
Tilikauden yli-/alijäämä	-8090	-14000	0	-13000	-7,1	-13	-13

Perustelu:

Musiikkiopiston tehtävänä on antaa esittävän ja luovan säveltaiteen opetusta sekä edistää musiikkielämän yleistä kehittämistä toiminta-alueellaan. Opetuksen järjestämisestä huolehtii Panula-opisto.

2.1.9 Asuntojen ja muiden tilojen vuokraus

Tavoite:*

Tavoitteena on kunnan asuntokannan mahdollisimman tehokas hyväksikäyttö.

Vapautuvia liike- ym. tiloja pyritään saamaan elinkeinoja ja muuta toimintaa palvelevaan käyttöön.

Kunnalla on asuntotontteja Kirkonkylän kaava-alueella ja Myrkyn kylässä. Teollisuustontteja Kirkonkylässä ja Sahakankaan teollisuusalueella. Tonttimaata on riittävästi useiksi vuosiksi.

Asuntojen ja tilojen vuokraus Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	541903	562700		537500	-4,5	538	538
Toimintakulut	-5412	-11000		-6100	-44,5	-6	-6
Toimintakate/ Jäämä	536491	551700	0	531400	-3,7	531	531
VUOSIKATE	536491	551700	0	531400	-3,7	531	531
Poistot ja arvonalennukset	-1976	-1840		-1710	-7,1	-2	-2
TILIKAUDEN TULOS	534515	549860	0	529690	-3,7	530	530
Tilikauden yli-/alijäämä	534515	549860	0	529690	-3,7	530	530

Perustelu:

Tulosalueeseen sisältyy yhdyskuntasuunnittelu, asuntojen ja muiden tilojen vuokraus, alueiden vuokraus.

Investoinneissa on varattu määräraha kunnan rivitalon peruskorjaukseen. Käyttötaloustaloudella on varaus yksittäisten asuinhuoneistojen pintaremonttiin asukkaiden vaihtuessa.

Investoinneissa ei ole varattu määräraha uusien asuntojen hankintaan vuosille 2019-2022.

2.1.10 Työllisyystyöt

Tavoite:*

Tavoitteena on edistää nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä.

Työllisyystyöt Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	1100			1000		1	1
Toimintakulut	-54113	-46000		-41500	-9,8	-42	-42
Toimintakate/ Jäämä	-53013	-46000	0	-40500	-12,0	-41	-41
VUOSIKATE	-53013	-46000	0	-40500	-12,0	-41	-41
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-53013	-46000	0	-40500	-12,0	-41	-41
Tilikauden yli-/alijäämä	-53013	-46000	0	-40500	-12,0	-41	-41

Perustelu:

Toimenpiteillä tuetaan nuorten työllistymistä ja työkokemuksen hankkimista yrityksille suunnatulla nuorten kesätyöllistämisavustuksella sekä osallistutaan nuorten-, pitkäaikaisyöttömien työllistymistä tukeviin hankkeisiin.

Tulosalueeseen sisältyy myös kunnan osuus Vuoksin työllisyyspalveluihin (16.500 euroa) sekä työmarkkinatuen kuntaosuus (ns. kelan sakkomaksu).

2.1.11 Asiointiliikenne

Tavoite:*

Tavoitteena on ylläpitää julkisen liikenteen saatavuutta ja käytettävyyttä.

Asiointiliikenne Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-701	-1000		-1000	0,0	-1	-1
Toimintakate/ Jäämä	-701	-1000	0	-1000	0,0	-1	-1
VUOSIKATE	-701	-1000	0	-1000	0,0	-1	-1
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-701	-1000	0	-1000	0,0	-1	-1
Tilikauden yli-/alijäämä	-701	-1000	0	-1000	0,0	-1	-1

Perustelu:

Osallistutaan Seinäjoen seudun seutulippujärjestelmään.

2.1.12 Maatalouspalvelut

Tavoite:

Maaseutuhallinto hoitaa kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle määrätty tehtävät ja huolehtii osaltaan maaseutuelinkeinojen kehittämistehtävistä ja tiedotustoiminnasta. Maatalouden tukihakemusten kautta Karijoen kuntaan tulee vuosittain noin 3,0 miljoonaa euroa.

Maatalouspalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-28832	-30150		-30210	0,2	-30	-30
Toimintakate/ Jäämä	-28832	-30150	0	-30210	0,2	-30	-30
VUOSIKATE	-28832	-30150	0	-30210	0,2	-30	-30
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-28832	-30150	0	-30210	0,2	-30	-30
Tilikauden yli-/alijäämä	-28832	-30150	0	-30210	0,2	-30	-30

Perustelu:

Kauhajoen kaupungin maaseutuhallinto hoitaa ostopalveluna Karijoen kunnan maataloustoimen tehtävät eli vastaa viljelijöiden tukihakulomakkeiden vastaanottamisesta, maataloustukien käsittelystä, maksatuksen valmistelusta ja päätöksiä tekemisestä.

Karijoella on noin 80 aktiivista maatilaa, joiden yhteenlaskettu tukikelpoinen pinta-ala on noin 4.300 hehtaaria.

2.1.13 Konserniyhtiöt

Tavoite:*

Kuntalain 110 §:n mukaan hyväksyttävässä talousarviossa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Karijoen kunnan tytäryhteisöt:

Karijoen Lämpö Oy

Tavoitteena kilpailukykyisen energian tuottaminen kotimaisesta polttoaineesta.

Kiinteistö Oy Karijoen Hannunrati

Ylläpitää omistamaansa liike- ja toimistorakennusta Karijoen keskustassa.

Karijoki Invest Oy

Tavoitteena on purkaa yhtiö vuoden 2020 alkupuoliskolla.

2.2 Vapaa-aikalautakunta

2.2.1 Kirjastopalvelut

Tavoite:*

Kirjaston tavoitteena on kirjastonlain pohjalta tarjota kaikille yhtäläiset mahdollisuudet sivistykseen ja kulttuuriin ja edistää tiedon saatavuutta ja käyttöä sen kaikissa muodoissa sekä tarjota mahdollisuus elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Kirjasto tukee kansalaisten aktiivisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Loppuvuodesta 2019 avautuva omatoimikirjastotoiminta osaltaan edistää kirjastopalveluiden tasa-arvoista saavutettavuutta sekä vapauttaa henkilökuntaa kirjastoammatillisiin tehtäviin mm. erilaisiin digiopastuksiin sekä kirjavinkkauksiin.

Kaikki ikäryhmät ovat kirjastolle tärkeitä, mutta erityisesti lasten ja nuorten lukemisharrastuksen tukemiseen panostetaan tiiviillä yhteistyöllä koulun kanssa.

Kirjasto pyrkii mahdollisimman ajantasaiseen ja laadukkaaseen kokoelmaan, missä hyvänä apuna on Eepos kirjastokimpan 21 muuta kirjastoa.

Karijoella on pääkirjaston lisäksi toimintaa Myrkyssä, jossa kirjastoa ylläpidetään vapaaehtoisvoimin.

Kirjaston tunnuslukuja:

	2015	2016	2017	2018	2019
Kokonaislainaus	17297	18075	20229	19735	19000
Lainaajia	430	426	445	422	410
Lainaus / Asuk.	12,28	13,2	15	14,85	14,91
Fyysiset käynnit	16234	16604	16483	16424	16500
Verkkokäynnit	20627	21107	2789	3673	4000
Tapahtumat	44	42	56	91	80

Kirjastopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	798	600	900	900	50,0	1	1
Toimintakulut	-89975	-83930	-101940	-102390	22,0	-102	-102
Toimintakate/ Jäämä	-89177	-83330	-101040	-101490	21,8	-101	-101
VUOSIKATE	-89177	-83330	-101040	-101490	21,8	-101	-101
Poistot ja arvonalennukset	-1954	-3869		-1800	-53,5	-2	-2
TILIKAUDEN TULOS	-91131	-87199	-101040	-103290	18,5	-103	-103
Tilikauden yli-/alijäämä	-91131	-87199	-101040	-103290	18,5	-103	-103

Perustelu:

Kirjaston toiminta on kehitysvaiheessa omatoimikirjastopalvelun aloitettua loppuvuodesta 2019. Toimintaa ja toimintoja kehitetään kunnan omana työnä.

2.2.2 Kulttuuripalvelut

Tavoite:*

Kulttuuripalvelut koordinoi ja tukee järjestöjä kulttuuritoiminnan toteuttamisessa.

Lautakunta jakaa avustuksia ja kulttuuripalkinnon.

Karijoki-päivät järjestetään huhti-toukokuussa.

Itsenäisyysjuhla järjestetään yhteistyössä Karijoen seurakunnan kanssa.

Teatteri- tai muita kulttuurimatkoja järjestetään 1-2 kpl sekä tuetaan muiden toimijoiden järjestämiä teatteri- ja kulttuurimatkoja.

Museo tallentaa, säilyttää, pitää esillä karijokista kulttuuriperintöä. Museo on toiminnassa kesäsunnuntaisin, jolloin siellä on myös ohjelmaa. Museoon pääsee tutustumaan myös sopimuksen mukaan.

Museolla on tehty mittavia korjaustöitä viime vuosina, pääosin talkoovoimin.

Kulttuuripalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	657	950	600	600	-36,8	1	1
Toimintakulut	-10083	-11535	-10365	-9865	-14,5	-10	-10
Toimintakate/ Jäämä	-9426	-10585	-9765	-9265	-12,5	-9	-9
VUOSIKATE	-9426	-10585	-9765	-9265	-12,5	-9	-9
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-9426	-10585	-9765	-9265	-12,5	-9	-9
Tilikauden yli-/alijäämä	-9426	-10585	-9765	-9265	-12,5	-9	-9

Perustelu:

Museon kunnostaminen ja kulttuuritapahtumien järjestäminen on suurelta osin arvokkaan vapaaehtoistyön varassa. Väestön vähentyessä ja ikääntyessä myös vapaaehtoistyöntekijöiden määrä laskee. Kulttuuritapahtumia järjestetään osallisten halukkuuden ja aktiivisuuden mukaan.

2.2.3 Liikunta ja nuorisopalvelut

Tavoite:*

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää kuntalaisten liikuntaharrastusta ja tukea liikunnan avulla lasten, nuorten ja aikuisväestön hyvinvointia ja terveyttä. Liikunta on selkeästi yhteydessä ihmisen työkykyyn ja terveyteen, sitä kautta myös koko yhteiskunnan hyvinvointiin. Edistetään eri ohjauskeinoin sellaisen yhdyskuntarakenteen kehittymistä ja säilymistä, jossa luonto, arkiympäristö ja rakennetut liikuntapaikat yhdessä mahdollistavat säännöllisen liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden harjoittamisen.

Nuorisopalveluissa painopistealueina ovat tavoitteellisten peruspalvelujen turvaaminen, elinolojen parantaminen, sosiaalinen vahvistaminen sekä nuorten kasvun tukeminen aktiiviksi kansalaisiksi. Päihteiden käytön vaaroista ja haitoista tiedotetaan ala- yläkoululaisille, sekä muille kuntalaisille.

Kuntalaisille turvataan mahdollisuus kehittävään vapaa-aikaan ja viihtyvyyteen tukemalla järjestötoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä vapaa-ajanpalveluja yhteistyössä eri hallintokuntien ja organisaatioiden kanssa.

Suupohjan alueen kuntien välistä yhteistyötä lisätään mm. virkistys- ja ulkoilualueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä sekä leirien ja erilaisten tilaisuuksien järjestämisessä nuorille.

Reitistöjen, opasteiden, esitteiden, taukopaikkojen kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Reitistöjä on kunnostettu mm. poistamalla kasvaneet puut reitistöltä. Vuonna 2020 jatketaan reitistöjen peruskunnostusta, reittien pohjia parannetaan maa-aineksilla sekä pururatojen valaistusta parannetaan.

Liikunta- ja nuorisopalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	10759	6000	6000	6000	0,0	6	6
Toimintakulut	-125927	-131540	-124400	-124400	-5,4	-124	-124
Toimintakate/ Jäämä	-115168	-125540	-118400	-118400	-5,7	-118	-118
VUOSIKATE	-115168	-125540	-118400	-118400	-5,7	-118	-118
Poistot ja arvonalennukset	-8008	-9000	-15069	-15069	67,4	-15	-15
TILIKAUDEN TULOS	-123176	-134540	-133469	-133469	-0,8	-133	-133
Tilikauden yli-/alijäämä	-123176	-134540	-133469	-133469	-0,8	-133	-133

Perustelu:

Liikunta - ja nuorisojärjestöjen toimintaan vuodelle 2020 varataan avustusmääräraha. Solmu Mäkirannan rahasto perustettiin vuoden 2011 alussa, minkä tarkoituksena on tukea paikkakuntalaisia 15-29 -vuotiaita urheilussa menestyneitä nuoria sekä avustaa opiskelijoita. Rahastosta käytetään vuoden 2020 kuluessa varoja myös edistämään nuorten terveellisiä elämäntapoja sekä nuorten urheilua, liikuntaa ja opiskelua.

Kuntoliikuntakampanjaa jatketaan edellisvuosien tapaan.

Kesä / talvi liikuntatapahtumiin pyritään aktivoimaan mukaan nuoria kuntalaisia.

Pesäpallokenttä on tavoittanut nuoria ja keski-ikäisiä harrastajia mukaan toimintaan, joka aktivoi tähänkin liikuntamuotoon kuntalaisia. Pesäpallokentän sijainti palvelee koululaisia päivällä ja muita kuntalaisia illalla ikään katsomatta, harrastajien toiveena on, että saataisiin hiekkatekonurmi lähivuosina. Tenniskentälle hiekkatekonurmi valmistui 2008 syksyllä, hiekkatekonurmi palvelee entistä enemmän kuntalaisia eri palloilulajeissa sekä talvella luistelualueena.

Vuoden 2015 alusta nuorisotila muutti ns. Mäkisen taloon. Nuorisotila palvelee arki-iltoina, jolloin tilojen käyttäjät ovat yläkoululaisia tai vanhempia. Lisäksi nuorilla on yhdistyksien kautta mahdollisuus käyttää Kuuselan, Ohrikylän sekä Myrkyn koulun tiloja. Nuoremmille pyritään järjestämään peli-iltoja tarpeen mukaan.

Vuonna 2020 tullaan kohentamaan Kakkorin reitistöä. Myrkyn kylän osalta 7 kilometrin pituista polku- ja hiihtoreitistöä kohennetaan 2020 kuluessa, joka aktivoi Myrkyn kyläläisiä kuntoilemaan entistä enemmän, samaten vaparin pururata saa kohennusta valaistuksen osalta vuonna 2020. Entinen rautatie, pituudeltaan 7,5 kilometriä, joka palvelee kesällä pyöräilijöitä, kävelijöitä, ratsastajia sekä talvella moottorikelkkailijoita, hiihtäjiä sekä ratsastajia, kohennetaan vuoden 2020 kuluessa. Kyseisestä reitistöstä on tehty tiedotelehtinen ja opastetaulut, sekä 2019 syksyllä reitistön alue on raivattu poistamalla kasvaneet puut pois reitin varrelta.

Seudullista yhteistyötä on Pyhävuoren, Susivuoren, Paarmanninvuoren, Iso-Kakkorin ja Teuvan Parran reitistöjen osalta. Iso-Kakkorille suuntautuva kävelyreitti pitää sisällään kodan, pitkospuut sekä opastetaulut.

Karijoen 15-reikäinen liitokiekkorata palvelee lajin harrastajia seudullisesti ja alueellisesti, vuoden 2019 kuluessa täydennettiin väliaikaisesti 3:lla korilla, jolloin rata oli 18-reikäinen A-rata. Tarkoituksena on että ko. radasta tulisi pysyvästi 18-reikäinen. Radalla heitettiin vuonna 2019 palomiesten SM-kisa.

Suunnistuksessa Seudullinen yhteistyö on aktiivista, sillä Paarmanninvuoren ja Kakkorin alueella on suunnistuskartat, sekä molemmista maastoista on tehty kiintorastiverkosto. Vuoden 2018 aikana Paarmannin ja Pyhävuoren alueella päivitettiin suunnistuksen osalta peruskarttaa. Myös Karijoen koulun ja keskustan alueelta päivitetään suunnistuskartta vuonna 2020.

2.3 Kasvatus- ja opetuslautakunta

2.3.1 Opetustoimen hallinto

Tavoite:*

Lautakunnan ja hallinnon tehtävänä on tukea kouluja ja varhaiskasvatusta niiden opetus- ja kasvatustyössä.

Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat jatko-opintoedellytykset. Lautakunta on 8.6.2016 hyväksynyt seutukunnallisen opetuksen opetussuunnitelman sekä esiopetussuunnitelman. Uudet opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2016.

Opetustoimen hallinto Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-14503	-15795	-14930	-14930	-5,5	-15	-15
Toimintakate/ Jäämä	-14503	-15795	-14930	-14930	-5,5	-15	-15
VUOSIKATE	-14503	-15795	-14930	-14930	-5,5	-15	-15
Poistot ja arvonalennukset	0	0	0	0		0	0
TILIKAUDEN TULOS	-14503	-15795	-14930	-14930	-5,5	-15	-15
Tilikauden yli-/alijäämä	-14503	-15795	-14930	-14930	-5,5	-15	-15

2.3.2 Peruskoulut

Tavoite:*

Karijoen koulussa annetaan perusopetuksen vuonna 2016 käyttöön otetun opetussuunnitelman mukaista opetusta, jonka tarkoituksena on varmistaa koulutuksen tasa-arvo ja laatu sekä luoda hyvät edellytykset oppilaiden kasvuille, kehitykselle ja oppimiselle. Valtakunnallista opetussuunnitelmaa on täydennetty alueellisilla ja paikallisilla painotuksilla.

Karijoen koulussa tulee jatkamaan 4 luokanopettajaa ja 2-3 koulunkäynninohjaajaa. Lisäksi koululla jatkaa ainakin kevätlukukauden Oph:n hankerahan turvin resurssiopettaja. Erityisopetuspalvelut ostetaan Kristiinankaupungista ja sitä pyritään selkeästi lisäämään nykyisestä tuntimäärästä. Koulukuraattorin ja vastaavan kuraattorin palvelut ostetaan Kauhajoen kaupungilta.

Kohdennetaan tavoitteet ja käytettävissä olevat resurssit siten, että opetus säilyy tasokkaana, turvallisena ja ilmapiiristä tulee oppimista tukeva sekä edistää lapsen/nuoren kasvua ja kehitystä ottamaan vastuuta omasta elämästä.

Tavoitteena on, että oppilas omaksuu opinnoissaan ja elämässään tarpeellisia tietoja ja taitoja, sekä ottaa kehitysvaiheelleen sopivasti vastuuta omasta oppimisestaan. Tavoitteena on myös kunkin oppilaan realistisen minäkuvan ja oppimisen ilon vahvistaminen ja säilyminen. Oppilas sisäistää hyvät tavat, on ahkera ja yritteliäs, oikeudenmukainen ja positiivisella tavalla suvaitseva muita kohtaan, muut huomioiva. Oppilas osaa työskennellä yksin, pareittain ja erilaisissa ryhmissä olemalla aktiivinen toimija. Oppilas harjaantuu fyysisissä ja motorisissa

taidoissa, oppii ymmärtämään, miten edistää ja ylläpitää terveyttään ja hyvinvointiaan. Näiden lisäksi oppilas ilmaisee itseään monipuolisesti ja kehittää kieli- ja kulttuurillisia taitojaan sekä luovuuttaan ja käden taitoja. Oppimaan oppimisen taitojen kehittyminen on perusta tavoitteelliselle ja elinikäisille oppimisille.

Opetus ja arviointi Karijoen koulussa järjestetään Karijoen kunnan OPS:n tavoitteiden ja opetussäiltöjen mukaisesti. A1-kielen opiskelu aloitetaan keväällä 2020 ja sitä annetaan luokille 1-2 yhteensä 2 viikkotuntia. Alakoululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään koulun alaisuudessa.

Karijoen koulun oppilasmäärä 2019-2020 ja ennuste 2019-2028 (tilanne 21.11.2019).

Lukuvuosi	1. lk	2. lk	3. lk	4. lk	5. lk	6. lk	yht.
2019-20	14	8	7	8	9	7	53
2020-21	12	14	8	7	8	9	58
2021-22	5	12	14	8	7	8	54
2022-23	10	5	12	14	8	7	56
2023-24	12	10	5	12	14	8	61
2024-25	13	12	10	5	12	14	66
2025-26	4	13	12	10	5	12	56
2026-27		4	13	12	10	5	44
2027-28			4	13	12	10	39

Peruskoulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	84656	77170	80650	81650	5,8	82	82
Toimintakulut	-541581	-627704	-652895	-655095	4,4	-655	-655
Toimintakate/ Jäämä	-456925	-550534	-572245	-573445	4,2	-573	-573
VUOSIKATE	-456925	-550534	-572245	-573445	4,2	-573	-573
Poistot ja arvonalennukset	-23472	-21034	-21900	-21900	4,1	-22	-22
TILIKAUDEN TULOS	-480397	-571568	-594145	-595345	4,2	-595	-595
Tilikauden yli-/alijäämä	-480397	-571568	-594145	-595345	4,2	-595	-595

2.3.3 Yhteiset koulut

Tavoite:*

Tavoitteena on taata yläkoulun oppilaille sellaiset tiedot, taidot ja valmiudet, että he selviytyvät mahdollisimman hyvin jatko-opinnoissa ja työelämässä. Yhteisten koulujen toiminnan kehittämiseen osallistumalla, taataan Karijoen kunnan oppilaille parhaat mahdollisuudet jatko-opintoihin.

Karijoella on sopimus Kristiinankaupungin kanssa yläkouluikäisten oppilaiden koulutuksesta. Tulosalueelle on varattu määrärahat yhteisten koulujen Karijoen kunnan osuudelle.

Yhteiset koulut Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	10484	17300	20000	20000	15,6	20	20
Toimintakulut	-461109	-446200	-464000	-464000	4,0	-464	-464
Toimintakate/ Jäämä	-450625	-428900	-444000	-444000	3,5	-444	-444
VUOSIKATE	-450625	-428900	-444000	-444000	3,5	-444	-444
Poistot ja arvonalennukset	-12770	-12770	-12770	-12770	0,0	-13	-13
TILIKAUDEN TULOS	-463395	-441670	-456770	-456770	3,4	-457	-457
Tilikauden yli-/alijäämä	-463395	-441670	-456770	-456770	3,4	-457	-457

2.3.4 Varhaiskasvatus

Tavoite:*

Varhaiskasvatus koostuu hoidon, huolenpidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta. Se sisältää päiväkodin, ryhmäperhepäivähoidon, perhepäivähoidon ja lasten kotihoidontuen sekä esiopetuksen. Varhaiskasvatuksen toimintaa toteutetaan varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.

Lapsen oppimisen polku jatkuu joustavasti varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja sieltä kouluun lapsen tarpeista lähtevänä. Varhaiskasvatus tarjoaa terveellisen, turvallisen ja virikkeellisen kasvuympäristön jokaiselle lapselle. Varhaiskasvatus toteutetaan pääsääntöisesti Päivärinteen laajennetuissa ja peruskorjatuissa tiloissa. Päivärinteen laajennusosa valmistui alkuvuodesta 2019 ja peruskorjausosa valmistui loppukevästä 2019. Esiopetus järjestetään Karijoen koulun yhteydessä. Paikka on entinen kunnan kirjastotila, joka uusittiin esiopetustilaksi kesällä 2019.

Hyvä hoito ja opetus tukevat lapsen kasvua ja kehitystä. Leikki, luonto ja ympäristössä tapahtuva toiminta sekä liikunta kaikissa muodoissaan ovat tärkeitä asioita varhaiskasvatuksemme. Päivärinteen piha- ja leikkialue on uusittu syksyn 2019 aikana. Ensi vuoden 2020 tavoitteena on myös pienimuotoinen hyötypuutarha Päivärinteen uusitun leikkialueen oheen.

Yhteistyö kotien kanssa on tärkeä osa lapsen tasapainoisen kasvun kannalta. Myös lasten kuuleminen ja osallisuus ikätason mukaisesti toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Erityislasteritarhanopettajan palvelut ostetaan Teuvan kunnalta.

Karijoen esiopetus toteutetaan perusopetuslain ja esiopetussuunnitelman mukaisesti. Olemme muuttaneet entisen kunnan kirjaston tiloihin elokuussa 2019.

Turvallinen oppimisympäristö on erityisen tärkeä, jotta esiopetukseen on mukava tulla ja lapset viihtyvät ja oppivat. Lapsen kasvua tukee myös tasokas opetus. Tämä taataan riittävällä henkilöstöllä sekä riittävillä tilaratkaisuilla. Pidämme kasvatuskumppanuutta erityisen tärkeänä lasten oppimisen, kehityksen ja kasvamisen tukemisessa.

Opetuksessa huomioidaan lasten henkilökohtaiset oppimisen haasteet. Tässä apuna käytämme pienryhmätoimintaa. Hyödynnämme myös kaikki mahdolliset yhteistyötahot. Koulu-

kuraattorin palvelut ostetaan Kauhajoelta ja erityisopetus Kristiinankaupungilta. Moniammatillisen yhteistyön avulla lapset saavat tarvittavan avun riittävän ajoissa.

Varhaiskasvatus:	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lapsia päivähoidossa keskimäärin	40	40	38	38	40	38	38
esiopetuksessa lapsia keskimäärin	8	7	14	12	4	10	10
koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta	14	12	12	14	12	5	5

Varhaiskasvatus Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	68210	55000	65080	65080	18,3	65	65
Toimintakulut	-755185	-708648	-770220	-774620	9,3	-775	-775
Toimintakate/ Jäämä	-686975	-653648	-705140	-709540	8,6	-710	-710
VUOSIKATE	-686975	-653648	-705140	-709540	8,6	-710	-710
Poistot ja arvonalennukset	-8432	-28000	-44216	-44216	57,9	-44	-44
TILIKAUDEN TULOS	-695407	-681648	-749356	-753756	10,6	-754	-754
Tilikauden yli-/alijäämä	-695407	-681648	-749356	-753756	10,6	-754	-754

Perustelu:

Vuoden 2020 investointisuunnitelmaan sisältyy Päivärinteen leikkipihan ja leikkipuutarhan loppuun rakentaminen (5.000 e) sekä esikoulun piha-alueen aitaaminen (10.000). Koulun osalta investointeja ovat, lukituksen uusiminen elektroniseksi (25.000), monitoimikone siivoukseen (9.500) ja lähiliikuntapaikan rakentaminen (50.000)

Palvelutuotannossa hyödynnetään kaikki mahdolliset yhteistyötahot. Esikoulun koulukuraattorin palvelut ostetaan Kauhajoelta ja erityisopetus ostetaan Kristiinankaupungilta sekä erityislastentarhanopettajan palvelut ostetaan Teuvan kunnalta.

2.4 Tekninen lautakunta

2.4.1 Rakennusvalvonta

Tavoite:*

	2020	2021	2022
Henkilöstö	0,5	0,5	0,5
Myönnetty rakennus- ja toimenpideluvat	30	30	30
RJ:n mukaiset ilmoitukset	10	10	10

Rakennusvalvonnan tavoitteena on edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista: suunnitelmien, tarkastuksen, neuvonnan ja ohjauksen, rakennustyön ja rakennetun ympäristön sekä hyvän asiakaspalvelun avulla. Tavoitteena on käsitellä lupahakemukset viipymättä heti kun lupakäsittelyä varten tarvittavat asiakirjat on toimitettu rakennusvalvontaan.

Rakennusjärjestyksen uusimistyö jatkuu vuonna 2020.

Hyväkuntoiset yksityistiet ovat tärkeä osa kunnan tieverkkoa. Yksityistieavustuksia jakamalla pyritään turvaamaan asuminen, vapaa-ajan asuminen, maa- ja metsätalouden sekä yritystoiminnan harjoittaminen yksityisteiden vaikutuspiirissä.

Lautakunnan tavoitteena on jakaa vuosittain tiekunnille kunnossapitoavustusta talousarvioon varatusta määrärahasta.

	2020	2021	2022
Yksityistieavustus/€	10.000	10.000	10.000
Avustettavat tiet/km	37	37	37

Rakennusvalvonta Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	7686	6300	6000	6000	-4,8	6	6
Toimintakulut	-65760	-56376	-55705	-55755	-1,1	-56	-56
Toimintakate/ Jäämä	-58074	-50076	-49705	-49755	-0,6	-50	-50
VUOSIKATE	-58074	-50076	-49705	-49755	-0,6	-50	-50
Poistot ja arvonalennukset							
TILIKAUDEN TULOS	-58074	-50076	-49705	-49755	-0,6	-50	-50
Tilikauden yli-/alijäämä	-58074	-50076	-49705	-49755	-0,6	-50	-50

2.4.4 Yleiset työt

Tavoite:*

Liikenneväylät:	2020	2021	2022
Kunnan hoidossa olevat yksityistiet, km	48,2	48,2	48,2
Kaavatiet, km	7,0	7,0	7,0

Tiet pyritään hoitamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tavoitteeseen päästään kilpailuttamalla tienhoitourakat säännöllisesti. Tavoitteena on jatkuvasti parantaa liikenneväylien kuntoa sekä lisätä liikenneturvallisuutta.

Jätehuolto:

Ylikylän suljetun kaatopaikan sulkemistöitä jatketaan. Tavoitteena on saada kaatopaikan jälkityöt tehtyä vuoden 2021 loppuun mennessä.

Puistot ja muut yleiset alueet:	2020	2021	2022
Hoidettuja puistoja (ha)	6	6	6

Puistoihin ja yleisiin alueisiin kuuluvat puistoalueet, leikkikenttä, Peurajärven uimaranta, Myrkyn vapaa-ajan keskuksen uimaranta ympäristöineen sekä kiinteistöjen pihat ja puutarhat.

Tavoitteena on, ettei asemakaava-alueella ole kunnan omistuksessa hoitamattomia joutomaa-alueita. Kunnan omistamat alueet pyritään rakentamaan helppohoitoisiksi puistoiksi mahdollisuuksien mukaan. Rakentamattomat tontit pidetään siisteinä heinäniitolla ja vesakonraivauksella.

Tavoitteena on hyvin hoidetut, monikäyttöiset ja viihtyisät puisto- ja yleiset alueet.

Yleiset työt Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	7982	1300	1200	1200	-7,7	1	1
Toimintakulut	-100114	-108975	-97610	-97540	-10,5	-98	-98
Toimintakate/ Jäämä	-92132	-107675	-96410	-96340	-10,5	-96	-96
VUOSIKATE	-92132	-107675	-96410	-96340	-10,5	-96	-96
Puistot ja arvonalennukset	-32079	-26516	-25977	-25977	-2,0	-26	-26
TILIKAUDEN TULOS	-124211	-134191	-122387	-122317	-8,8	-122	-122
Tilikauden yli-/alijäämä	-124211	-134191	-122387	-122317	-8,8	-122	-122

Perustelu:

Puistojen hyvä hoito edellyttää kesällä lisätyövoiman palkkaamista. Kesäajaksi palkataan nuoria kuntalaisia puutarha- ja puistotöihin.

2.4.5 Kiinteistöt

Tavoite:*

Metsätilat

Tekninen toimi huolehtii kunnan metsäomaisuudesta. Palvelut ostetaan ulkopuolisilta palveluntarjoajilta.

Nuoria metsiä hoidetaan sekä taimikonhoitotöitä tehdään vuosittain 10 - 15 ha:n alalla. Oikea-aikaisilla harvennuksilla ja taimikonhoitotöillä turvataan puuston järeytyminen ja metsätilojen arvon nousu.

Päättehakkuikäisiä metsiä hakataan ajallaan, huomioiden kuitenkin puutavaran markkinahinta mahdollisimman hyvän tuoton saamiseksi. Myytävät leimikot kilpailutetaan.

Rakennukset

Rakennusten painopistealueena ovat niiden terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys sekä kunnossapitotoimien oikea-aikaisuus.

Asuinhuoneistot

Vuokrahuoneistoihin tehdään tarvittavia vuosi- ja peruskorjauksia. Kiinteistöille laadittuja kiinteistökortteja päivitetään korjaustöiden yhteydessä. Asuntojen kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Muut kiinteistöt

Kiinteistöille tehdään vuosikorjauksia ja tarvittaessa peruskorjauksia. Myös näiden rakennusten kiinteistökortteja päivitetään korjaustöiden yhteydessä. Kunnossapidossa huomioidaan käyttäjien tarpeet ja voimassa olevat rakentamismääräykset.

Kiinteistöt Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	279992	60000	60000	60000	0,0	60	60
Toimintakulut	-507913	-400940	-390815	-403915	0,7	-404	-404
Toimintakate/ Jäämä	-227921	-340940	-330815	-343915	0,9	-344	-344
VUOSIKATE	-227921	-340940	-330815	-343915	0,9	-344	-344
Poistot ja arvonalennukset	-136692	-150739	-140458	-140458	-6,8	-140	-140
TILIKAUDEN TULOS	-364613	-491679	-471273	-484373	-1,5	-484	-484
Tilikauden yli-/alijäämä	-364613	-491679	-471273	-484373	-1,5	-484	-484

2.4.6 Tukipalvelut

Tavoite:*

Tukipalvelut järjestää Saliininkodin ja vanhusten avopalvelun ruoka-annosten kuljetuksen avohuollon asiakkaille sekä 1.6.2020 alkaen Karijoen koulun ja päivähoidon ruokahuollon. Tavoitteena on valmistaa kustannustehokkaasti terveellistä ruokaa. Ateriahinnat tarkistetaan vuosittain.

Ulkopuolisille myytävät ruoka- ym. annokset (kpl):

2020	2021	2022
70.000	70.000	70.000

Tukipalvelut huolehtii sille määrättyjen kiinteistöjen siivouksesta. Siivoustoimeen on laadittu siivoustyön mitoitus, jonka mukaisesti siivoustoimi on järjestetty.

Tukipalvelut Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut. %	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Toimintatuotot	322125	328700	218800	354000	7,7	354	354
Toimintakulut	-286746	-310580	-338200	-339100	9,2	-339	-339
Toimintakate/ Jäämä	35379	18120	-119400	14900	-17,8	15	15
VUOSIKATE	35379	18120	-119400	14900	-17,8	15	15
Poistot ja arvonalennukset	-1503	-622	-2614	-2614	320,3	-3	-3
TILIKAUDEN TULOS	33876	17498	-122014	12286	-29,8	12	12
Tilikauden yli-/alijäämä	33876	17498	-122014	12286	-29,8	12	12

2.4.7 Vesihuolto

Tavoite:*

	2020	2021	2022
Verkkoon pumpattu vesimäärä m ³	30.000	30.000	30.000

Tavoitteena on pitää putkistot, runkosulkijat, pumppaamot ja vedenottamo toimintakunnossa. Tavoitteena on toimittaa kuluttajille puhdasta ja hyvälaatuista vettä myös poikkeustapauksissa.

Pyritään vähentämään jäteveden puhdistamisesta johtuvia kustannuksia tekemällä viemäri-verkoston korjauksia, jotka estävät sade- ja hulevesien pääsyä verkostoon.

Pyritään pitämään kulutus- ja liittymismaksut kohtuullisina kuitenkin heikentämättä vesihuolto- laitoksen toimintaedellytyksiä.

Vesi- ja viemärilaitos Tuloslaskelma	Tilinp. 2018	Ed.Budj. 2019	Lautakunta 2020	Hallitus 2020	Muut.%	TS2tuh. 2021	TS3tuh. 2022
Liikealijäämä/- ylijäämä	11243	12601	11058	10008	-20,6	10	10
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkokulut						0	0
Korvaus jäännös- pääomasta	-8013	-8000		-8000	0,0	-8	-8
Ylijäämä/-alijäämä ennen satunnaisia eriä	3230	4601	11058	2008	-56,4	2	2
Ylijäämä/-alijäämä ennen varauksia	3230	4601	11058	2008	-56,4	2	2
Tilikauden yli- /alijäämä	3230	4601	11058	2008	-56,4	2	2

Perustelu:

Vesihuoltolaitoksella on oma vedenottamo Hyttisen lähteellä. Tämän lisäksi Sahakankaan teollisuusalueelle ostetaan vettä Siltanevan vesiyhtymältä. Poikkeustilanteessa koko kunnan vesijohtoverkoston on mahdollista johtaa vettä Keskikylän vesiosuuskunnan tai Siltanevan vesiyhtymän verkosta.

Karijoen kunnan vesihuoltolaitos toimittaa vettä toiminta-alueellaan kirkonkylään ja Sahakankaan teollisuusalueelle sekä Hyttisen lähteen ja kirkonkylän välillä vesijohtoverkkoon liittyneille asiakkaille. Lisäksi vettä myydään useille pienille vesilaitoksille.

Kunnan jätevesiviemäriverkoston toiminta-alueena on kirkonkylän kaava-alue. Sahakankaan teollisuusalueella on oma viemäriverkosto, josta jätevedet johdetaan kirkonkylän linjastoon. Teollisuusalueen ja kirkonkylän väliltä on muutama kiinteistö liitetty siirtoviemäriin. Kunnalla ei ole omaa jätevedenpuhdistamoa. Jätevedet johdetaan kirkonkylästä eteenpäin siirtoviemäriä pitkin Kristiinankaupungin jätevedenpuhdistamolle. palveluntuottaja on esittänyt merkittävää korotusta jätevesimaksuun, mutta päätöstä korotuksesta ei ole tehty talousarvion valmistumiseen mennessä. Korotus jätevesimaksuun voi tulla vuoden 2020 aikana.

3 LIITTEET

3.1 Vesi- ja viemärilaitoksen tuloslaskelma

Vesi- ja viemärilaitos	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021 tuh.	TS 2022 tuh.
Liikevaihto	83 293,56	81 200	85 850	86	86
Liiketoiminnan muut tuotot					
Tuet ja avustukset					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-9 598,10	-7 100	-9 100	-9	-9
Palvelujen ostot	-40 753,58	-40 900	-47 420	-47	-47
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1 412,68	-1 800	-1 400	-2	-2
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-236,61	-300	-230		
Muut henkilösivukulut	-29,12	-40	-35		
Poistot ja arvonalennukset					
*Suunnitelman mukaiset poistot	-20 020,69	-18 459	-17 657	-18	-18
Liiketoiminnan muut kulut					
*Liikeliijäämä/alijäämä	11 242,78	12 601	10 008	10	10
Rahoitustuotot ja -kulut					
*Korkokulut					
*Korvaus jäännöspääomasta	-8 012,95	-8 000	-8 000	-8	-8
Ylijäämä/alijäämä ennen satunnaisia eriä	3 229,83	4 601	2 008	2	2
Ylijäämä / alijäämä ennen varauksia	3 229,83	4 601	2 008	2	2
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	3 229,83	4 601	2 008	2	2

*SITOVAT ERÄT

3.2 Karijoen kunnan tuloslaskelma

Hallituksen esitys
Ulkoinen/sisäinen

Talousarvio ja suunnitelma
1.1.2020-31.12.2020

KARIJOEN KUNTA TULOSLASKELMA	Tilinp. 2018	Ed.budj. 2019	Lautak. 2020	Hallitus 2020	muutos %	TS2 t € 2021	TS3 t € 2022
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot							
Liiketoiminnan myyntituotot	347.669	141.200	146.900	145.850	3,3	146	146
Korvaukset kunnilta ja kun	15.192	17.300	24.000	24.000	38,7	24	24
Muut suoritteiden myynnit	398.598	395.800	285.980	422.180	6,7	422	422
Myyntituotot	761.459	554.300	456.880	592.030	6,8	592	592
Maksutuotot							
Hoitopäivämaksut /ap-ip	60.865	54.000	67.500	67.500	25	68	68
Yhdyskuntapalvelujen maks	7.446	6.000	6.000	6.000		6	6
Maksutuotot	68.312	60.000	73.500	73.500	22,5	74	74
Tuet ja avustukset	22.213	17.820	13.850	18.350	3	16	18
Muut toimintatuotot							
Vuokratuotot	526.539	553.500	1.150	531.650	-3,9	532	532
Muut toimintatuotot	61.188	28.250	3.500	21.900	-22,5	22	22
Muut toimintatuotot	587.728	581.750	4.650	553.550	-4,8	554	554
TOIMINTATUOTOT	1.439.712	1.213.870	548.880	1.237.430	1,9	1.235	1.237
TOIMINTAKULUT							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							
Maksetut palkat ja palk	-1.254.223	-1.330.755	-1.226.610	-1.403.710	5,5	-1.408	-1.404
Jaksotetut palkat ja palk	17.329	-2.900	2.700	2.700	-193,1	3	3
Henkilöstökorvaukset	15.542	3.000			-100		
Palkat ja palkkiot	-1.221.352	-1.330.655	-1.223.910	-1.401.010	5,3	-1.405	-1.401
Henkilösivukulut							
Eläkekulut	-386.421	-410.099	-254.175	-416.035	1,4	-416	-416
Muut henkilösivukulut	-34.724	-34.093	-32.630	-36.910	8,3	-37	-37
Henkilösivukulut	-421.145	-444.192	-286.805	-452.945	2	-453	-453
Henkilöstökulut	-1.642.497	-1.774.847	-1.510.715	-1.853.955	4,5	-1.858	-1.854
Palvelujen ostot							
Asiakaspalvelujen ostot	-6.585.069	-6.449.009	-465.800	-6.479.300	0,5	-6.624	-6.788
Muiden palvelujen ostot	-1.089.131	-1.021.330	-734.450	-1.084.290	6,2	-1.086	-1.084
Palvelujen ostot	-7.674.200	-7.470.339	-1.200.250	-7.563.590	1,2	-7.710	-7.873
Aineet, tarvikkeet ja tav							
Ostot tilikauden aikana	-452.550	-462.735	-431.635	-444.805	-3,9	-445	-445
Aineet, tarvikkeet ja tav	-452.550	-462.735	-431.635	-444.805	-3,9	-445	-445
Avustukset							
Avustukset kotitalouksille	-57.869	-51.700	-40.500	-41.700	-19,3	-42	-42
Avustukset yhteisöille	-65.503	-73.400	-21.700	-71.750	-2,2	-72	-72

Avustukset	-123.372	-125.100	-62.200	-113.450	-9,3	-113	-113
Muut toimintakulut							
Vuokrat	-97.118	-80.600	-79.010	-88.795	10,2	-89	-89
Muut toimintakulut	-79.955	-56.750	-4.400	-40.200	-29,2	-40	-40
Muut toimintakulut	-177.073	-137.350	-83.410	-128.995	-6,1	-129	-129
TOIMINTAKULUT	-10.069.692	-9.970.371	-3.288.210	-10.104.795	1,3	-10.256	-10.414
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8.629.980	-8.756.501	-2.739.330	-8.867.365	1,3	-9.021	-9.176
Verotulot	4.032.567	4.250.000		4.106.000	-3,4	4.140	4.165
Valtionosuudet	4.640.132	4.783.000		5.332.826	11,5	5.270	5.250
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	43						
Muut rahoitustuotot	14.512	10.100		10.500	4	11	11
Korkokulut	-23.625	-30.000		-25.000	-16,7	-25	-25
Muut rahoituskulut	-8.635	-8.500		-8.030	-5,5	-8	-8
Rahoitustuotot ja -kulut	-17.706	-28.400		-22.530	-20,7	-23	-23
VUOSIKATE	25.013	248.099	-2.739.330	548.931	121,3	367	216
Poistot ja arvonalent.							
Suunnitelman muk. poist	-248.429	-272.999	-280.661	-285.161	4,5	-283	-283
Poistot ja arvonalent.	-248.429	-272.999	-280.661	-285.161	4,5	-283	-283
TILIKAUDEN TULOS	-223.416	-24.900	-3.019.991	263.770	-1159,3	83	-67
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-223.416	-24.900	-3.019.991	263.770	-1159,3	83	-67

3.3 Talousarvio investoinneista

		Budjetti 2020	Bud/TS1 2021	Bud/TS2 2022
9413	KARIJOEN KOULU			
9000	INVESTOINTIMENOT	-25.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-25.000	0	0
9414	ESIKOULU TILAN MUUTOSTYÖT			
9000	INVESTOINTIMENOT	-3.500		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-3.500	0	0
9415	ESIKOULU KEINU+ AITA			
9000	INVESTOINTIMENOT	-10.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-10.000	0	0
9416	KARIJOEN KOULU LÄHILIIKUNTAPAIKKA			
9000	INVESTOINTIMENOT	-37.000		
9049	INVESTOINTITULOT	18.900		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-18.100	0	0
9418	PÄIVÄRINNE HYÖTYPUUTARHA + AITA			
9000	INVESTOINTIMENOT	-3.800		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-3.800	0	0
9420	KARIJOEN KOULU			
9000	INVESTOINTIMENOT	-26.555		
9049	INVESTOINTITULOT	6.555		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-20.000	0	0
9430	ESIKOULU SISÄKALUSTEET			
9000	INVESTOINTIMENOT	-4.500		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-4.500	0	0
9621	MYRKYN VAPARI			
9000	INVESTOINTIMENOT	-6.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-6.000	0	0
9663	YLEISURHEILUKENTTÄ			
9000	INVESTOINTIMENOT		-30.000	-30.000
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	-30.000	-30.000
9664	LIIKUNTATOIMI/ KALUSTO			
9000	INVESTOINTIMENOT	-5.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-5.000	0	0
9665	PESÄPALLOKENTTÄ			
9000	INVESTOINTIMENOT	-56.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-56.000	0	0
9668	MYRKYN PURURATA			

9000	INVESTOINTIMENOT			-3.500
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	0	-3.500
9669	OHRIKYLÄN PURURATA			
9000	INVESTOINTIMENOT		-3.500	
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	-3.500	0
9826	VUOKRATALON KORJAUS			
9000	INVESTOINTIMENOT	-10.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-10.000	0	0
9840	ENT. MYRKYN KOULU			
9000	INVESTOINTIMENOT	-10.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-10.000	0	0
9850	SALIININKOTI			
9000	INVESTOINTIMENOT		-25.000	
9080	INVESTOINNIT NETTO	0	-25.000	0
9853	TEKNISEN TOIMEN VARIKKO			
9000	INVESTOINTIMENOT	-4.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-4.000	0	0
9860	VESIHUOLLON PIENET HANKKEET			
9000	INVESTOINTIMENOT	-15.000	-15.000	-15.000
9080	INVESTOINNIT NETTO	-15.000	-15.000	-15.000
9863	KAAVATIET RAKENTAMINEN /KUNNOSTUS			
9000	INVESTOINTIMENOT	-35.000	-35.000	-35.000
9080	INVESTOINNIT NETTO	-35.000	-35.000	-35.000
9865	TIEVALOJEN RAKENTAMINEN			
9000	INVESTOINTIMENOT	-60.000		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-60.000	0	0
9895	TEKNINEN TOIMI/KALUSTO			
9000	INVESTOINTIMENOT	-16.500		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-16.500	0	0
Yhteensä				
9000	INVESTOINTIMENOT	-327.855	-108.500	-83.500
9049	INVESTOINTITULOT	25.455		
9080	INVESTOINNIT NETTO	-302.400	-108.500	-83.500

3.4 Rahoituslaskelma

RAHOITUSOSA

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Tulorahoitus					
Vuosikate	25 012,99	248 099	548 931	366 670	216 105
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät	19 624,71				
Investoinnit					
Käyttöom.investoinnit	-1 026 803,82	-609 500	-327 855	-108 500	-83 500
Rahoitusos.investoint.		20 000	25 455		
Käyttöom.myyntitulot	52 169,71				
Muut tulot					
Varsinainen toim.ja investoin.netto	-929 996,41	-341 401	246 531	258 170	132 605
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
*Antolainasaam.lisäys					
*Antolainasaam.vähennykset	32 984,18				
Pitkäaik.saam.lisäys					
Lainakannan muutos					
*Pitkäaik.lain.lisäys		400 000	400 000		
Pitkäaik.lain.vähennys	-266 744,00	-241 744	-259 026	-259 026	-229 026
**Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 163 756,23	-183 145	387 505	-856	-96 421

*=Sitovat erät

**=Lyhytaikaista lainaa saadaan nostaa enintään 1.000.000 euroa rahoitustilanteen mukaisesti.

3.5 Henkilöstösuunnitelma

Tulosalue				
Virka- tai toiminimike	2019	2020	2021	2022
Kunnanhallitus				
Kunnanjohtaja (v)	1			
Keskustoimisto				
Kunnansihteeri (v)(ei täytetä)	1			
Hallintosihteeri (v)	1			
Toimistosihteeri (v)	1			
Varhaiskasvatus				
Päiväh.ohjaaja (v)	1		-1	
Päiväkodin johtaja (v)			+1	
Lastentarhanopettaja (t)	2		+1	
Perhepäivähoitaja/hoitajat (t)	4	-2	-2	
Lähihoitaja (t)	6	+2		
Avustaja			+2	
Lähihoitaja / avustaja	1			
Esikoulu				
Varhaisk.opettaja	1			
Lähihoitaja	0,5			
Avustaja	1 (ma)			
Peruskoulu				
Luokanopettaja (v)	4			
Tuntiopettaja	0,4			
Erityisopettaja (v)	1 (ei täytetty)			
Kouluavustaja, vak. (t)	2			
Keittäjä (t)	1,5			
Kirjasto				
Kirjastonjohtaja (v)	1			
Kirjastovirkailija (t)	0,25			
Vapaa-aika				
Liikuntasihteeri (v)	1			
Nuoriso- ja raittiussiht. (sv)	0,5			
Rakennusvalvonta				
Kunnan rakennustarkastaja (v)	(ostopalv.)			
Toimistosihteeri (t)	0,5			
Tekninen hallinto				
Toimistosihteeri (t)	0,5			
Kunnanrakennusmestari (v)	1			
Kiinteistöt				
Kiinteistönhoitaja (t)	2			
Talonmies-vahtim/siivous (st)	0,2			
Tukipalvelut				
Emäntä (t)	1			
Keittäjä (t)	2			
Siivooja (t)	3,4			
Ruoanjakaja/siivooja	1			
Ateriapalvelukuljettaja		+1		
Yhteensä/muutos	42,8	-2/+3	-3/+4	

3.6 Investointisuunnitelma

KARIJOEN KUNTA Investoinnit		2020	2021	2022
Myrkyn vapaa-ajankeskus/vapltk -WC-tilat		6.000		
Pesäpallokenttä/vapltk -hiekkatekonurmi		50.000		
Kuntosali/vapltk -takareisilaite		5.000		
Pesäpallokenttä/vapltk -vesipostien (2 kpl) uusiminen		6.000		
Ohrikylän pururata/vapltk -valaistuksen uusiminen			3.500	
Yleisurheilukenttä/vapltk -etukaarten novotanin korjaus			30.000	
Yleisurheilukenttä/vapltk -pituushyppyalueen novotanin korjaus				30.000
Myrkyn pururata/vapltk -valaistuksen uusiminen				3.500
Ruohonleikkuri/tekltk		7.000		
Kunnan rivitalo/tekltk -peruskorjausta		10.000		
Teknisen toimen varikko/tekltk -Ovien ja ikkunoiden vaihto		4.000		
Saliininkoti/tekltk -Vanhan osan ikkunoiden vaihto			25.000	
Vesi- ja viemärilaitos/tekltk -Vesihuollon pieniä hankkeita		15.000	15.000	15.000
Liikenneväylät/tekltk -Kaavateiden rakentaminen		35.000	35.000	35.000
Ent. Myrkyn koulu/tekltk -Peruskorjausta		10.000		
Liikenneväylät/tekltk -Asemakaava-alueen katuvalaist. uusiminen		60.000		
Päivärinne leikkipuutarha, aita		3.800		
Esikoulu Aita		10.000		
Esikoulu Sisäkalusteet		4.500		
Esikoulu Seinien levytys, sermit		3.500		
Karijoen koulu Ulkokalusteet - lahjoitus		6.555 - 6.555		
Karijoen koulu Monitoimikone siivoukseen		9.500		
Karijoen koulu Elektroninen lukitus		25.000		
Karijoen koulu Monitoimiuuni		20.000		
Karijoen koulu Lähiliikuntapaikka - valtionavustus		37.000 - 18.900		
Yhteensä		302.400	108.500	83.500

3.7 Meno / tuloyhdistelmä

Menot

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintamenot					
Henkilöstökulut	1 642 497	1 774 847	1 853 955	1 858 250	1 853 955
Palvelujen ostot	7 674 200	7 470 339	7 563 590	7 710 010	7 872 590
Aineet, tarvikkeet ym.	452 549	462 735	444 805	444 875	444 805
Avustukset	123 372	125 100	113 450	113 450	113 450
Muut kulut	177 073	137 350	128 995	129 045	128 995
	10 069 691	9 970 371	10 104 795	10 255 630	10 413 795
Rahoituskulut	32 260	38 500	33 030	33 030	33 030
Poistot	248 429	272 999	285 161	283 361	283 361
Arvon alentumiset					
	10 350 380	10 281 870	10 422 986	10 572 021	10 730 186
Tilikauden tulos/ylijäämä			263 770	83 309	
Yhteensä	10 350 380	10 281 870	10 686 756	10 655 330	10 730 186

Tulot

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot					
Myyntitulot	761 459	554 300	592 030	592 030	592 030
Maksutulot	68 312	60 000	73 500	73 500	73 500
Tuet ja avustukset	22 213	17 820	18 350	15 750	18 350
Vuokratulot	526 539	553 500	531 650	531 650	531 650
Muut tulot	61 188	28 250	21 900	21 900	21 900
	1 439 711	1 213 870	1 237 430	1 234 830	1 237 430
Verotulot	4 032 567	4 250 000	4 106 000	4 140 000	4 165 000
Valtionosuudet	4 640 132	4 783 000	5 332 826	5 270 000	5 250 000
Rahoitustulot	14 555	10 100	10 500	10 500	10 500
	10 126 965	10 256 970	10 686 756	10 655 330	10 662 930
Tilikauden tulos/alijäämä	223 415	24 900			67 256
Yhteensä	10 350 380	10 281 870	10 686 756	10 655 330	10 730 186

3.8 Investoinnit ja rahoitus

Menot

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot	1 026 803,82	609 500	327 855	108 500	83 500
Antolainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen väh.	266 744,00	241 744	259 026	259 026	229 026
Lyhytaikaisten lainojen väh.					
	1 293 547,82	851 244	586 881	367 526	312 526
Vaikutus maksuvalmiuteen			387 505		
Yhteensä	1 293 547,82	851 244	974 386	367 526	312 526

Tulot

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vuosikate	25 012,99	248 099	548 931	366 670	216 105
Tulorah.korjauserät	19 624,71				
Investointitulot	52 169,71				
Rahoitusos. investointeihin		20 000	25 455		
Antolainojen vähennys	32 984,18				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		400 000	400 000		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys					
	129 791,59	668 099	974 386	366 670	216 105
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 163 756,23	183 145		856	96 421
Yhteensä	1 293 547,82	851 244	974 386	367 526	312 526

3.9 Lainamäärän kehitys

Vuosi	Talousarvio ja pitkäaikaiset lainat laina M€	€/asukas
1997	1,7	915
1998	1,4	753
1999	1,1	599
2000	0,8	480
2001	0,7	411
2002	0,6	351
2003	1,3	763
2004	1,7	1030
2005	2,2	1339
2006	2,4	1500
2007	2,1	1311
2008	1,8	1114
2009	1,9	1265
2010	1,6	1047
2011	1,2	822
2012	1,4	971
2013	2,2	1512
2014	2,3	1605
2015	2,5	1832
2016	2,3	1624
2017	2,0	1482
2018	1,7	1279
2019	1,8	1417
2020	2,0	1600
2021	1,7	1360
2022	1,4	1120

Lainan määrän kehitys vuosina 1997-2022; kokonaislaina 1000 euroa ja euroa/asukas

